

**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА**

*Кваліфікаційна наукова
праця на правах рукопису*

ЙОВЕНКО ІВАН ІГОРОВИЧ

УДК 342.9

ДИСЕРТАЦІЯ

**АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЩОДО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА НА МИРНІ
ЗІБРАННЯ**

12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право;
інформаційне право

Подається на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук

Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей,
результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

(підпис, ініціали та прізвище здобувача)

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент
Боровик Андрій Володимирович

Київ – 2022

АНОТАЦІЯ

Йовенко І.І. Адміністративно-правові засади діяльності територіальних підрозділів національної поліції щодо забезпечення реалізації конституційного права на мирні зібрання. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». – Науково-дослідний інститут публічного права, Науково-дослідний інститут публічного права, Київ, 2022.

У дисертаційній роботі автором розроблені науково обґрунтовані положення щодо адміністративно-правових засад діяльності територіальних підрозділів Національної поліції щодо забезпечення реалізації конституційного права на мирні зібрання надано практичні рекомендації з удосконалення законодавства України щодо діяльності територіальних підрозділів Національної поліції під час проведення мирних зібрань з урахуванням міжнародних стандартів реалізації цього права.

У дисертації автор характеризує конституційне право на мирні зібрання як об'єкт адміністративно-правового регулювання та суб'єкт управлінської діяльності, а також визначає систему суб'єктів реалізації конституційного права на мирні зібрання, уточнює місце територіальних підрозділів Національної поліції в ній. Обґрунтовано, що територіальні підрозділи Національної поліції належать до органів центрального рівня спеціальної компетенції підсистеми органів публічної адміністрації відповідної системи. Особливість територіальних підрозділів НП в цій системі обумовлена тим, що вони характеризується: особливим предметом відання та поліцейськими повноваженнями; локальністю діяльності, яка дозволяє оперативно і точно виконувати завдання поліції щодо безпосереднього забезпечення реалізації конституційного права на мирні зібрання.

Усебічно охарактеризовано адміністративно-правовий статус територіальних підрозділів НП в контексті забезпечення реалізації конституційного права на мирні зібрання, що вказало на доцільність удосконалення його правового регулювання шляхом посилення гарантій захисту життя та здоров'я поліцейських під час проведення мирних зібрань, зокрема закріплення відповідальності за неповагу до поліцейського шляхом: а) доповнення Особливої частини КУпАП главою 4-1 «Адміністративні правопорушення, що посягають на честь і гідність людини» (ст. 40-2 «Образ честі та гідності людини»); б) викладення в новій редакції статей 185 та 185-7 КУпАП.

Встановлено підстави та порядок застосування превентивних та примусових поліцейських заходів територіальних підрозділів НП під час проведення мирних зібрань громадян. Запропоновано: доповнити ЗУ «Про національну поліцію» ст. 31 частиною 3 щодо визначення достатності підстав для застосування превентивних поліцейських заходів та статтею 31-1 «Порядок застосування превентивних поліцейських заходів»; доповнити ЗУ «Про національну поліцію» відповідними положеннями щодо більш детального регулювання застосування заходів примусу під час мирних зібрань, зокрема ввести правило узгодження застосування ПЗ примусу із правилами поліцейської етики, а також запровадити поняття «розумно необхідні поліцейські заходи примусу» (правило пропорційності), «невиправдана міра застосування поліцейських заходів примусу», презумпція мирного зібрання та дії територіальних підрозділів НП у разі ексцесу учасника мирного зібрання.

Дістали подальшого розвитку наукові та практичні підходи щодо розуміння взаємодії територіальних підрозділів НП з іншими суб'єктами забезпечення реалізації конституційного права на мирні зібрання під час проведення мирних зібрань, як процесу, що характеризується значним адміністративно-правовим управлінським потенціалом, спроможним сприяти

повній та ефективній реалізації конституційного права на мирні зібрання. Обґрунтовується, що використання цього потенціалу можливо в тому разі, якщо будуть затверджені пропоновані Інструкція про порядок взаємодії територіальних підрозділів НП з іншими суб'єктами забезпечення реалізації конституційного права на мирні зібрання під час проведення мирних зібрань, а також Порядок взаємодії територіальних підрозділів НП з іншими суб'єктами забезпечення реалізації конституційного права на мирні зібрання під час проведення мирних зібрань в умовах дії спеціальних і особливих правових режимів.

Охарактеризовано юридичні гарантії дотримання прав громадян при проведенні мирних зібрань з боку територіальних підрозділів НП систему яких складають гарантії: 1) превентивного характеру (людиноцентристський підхід в діяльності поліції; відносна свобода та рівність в праві реалізувати право на мирні зібрання; невідчужуваність та непорушність поліцією права на мирні зібрань та ін.); 2) охоронно-захисного характеру (зокрема, охорона публічної безпеки і порядку під час проведення масових зібрань громадян та роботи «Поліції діалогу»; застосування поліцейських заходів реагування; притягнення порушників публічного порядку до відповідальності та ін.).

Сформульовано систему міжнародних стандартів діяльності поліції у відповідній сфері, яку складають стандарти, що містяться в: 1) міжнародно-правових актах, які: встановлюють загальні правила діяльності поліції; формують кореспондуючі обов'язки поліції, встановлюючи стандарти прав людини загалом та забезпечення свободу мирних зібрань зокрема; 2) рішеннях ЄСПЛ, що окреслюють стандарти діяльності суб'єктів публічної адміністрації, стандарти забезпечення свободи мирних зібрань. Визначено конкретні положення, які є доцільними для запровадження в Україні в контексті європейського курсу, та обґрунтовано, що ці стандарти в тому вигляді, в якому вони адаптовані у державах-членах ЄС, доцільно закріпити в ст. 46-1

«Особливості застосування поліцейських заходів під час проведення МЗ» Закону України «Про Національну поліцію»(підгрупа стандартів щодо ставлення поліцейських до громадян, які реалізують своє право на мирні зібрання (людиноцентризм, неприпустимість вчинення принижуючих людську гідність діянь, надання медичної допомоги та ін.); підгрупа стандартів щодо обов'язків поліцейських зі сприяння реалізації вказаного права (толерантно сприймати усі прояви мирних зібрань, крім певних чітко визначених випадків; орієнтація на презумпцію мирності заходу; толерантність до проведення контрзібрань та спонтанних мирних зібрань; слідкування за колегами на предмет дотримання ними обов'язків поліцейського; та ін.)).

Розроблено принципи та комплексну систему нормативно-правового регулювання діяльності територіальних підрозділів НП щодо забезпечення реалізації Конвенції про захист прав людини і основних свобод, у результаті чого виявлено значний масив різноманітних за своєю природою та силою нормативних актів, які регулюють досліджуване питання не комплексно, а фрагментарно. У підсумку проведеного дослідження запропоновано оптимальні шляхи вдосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності НП з урахуванням досвіду держав-членів (зокрема, Греції, Нідерландів, Польщі, Хорватії, Чехії, Швеції та ін.), а саме: 1) концептуально-стратегічний та програмний напрям (створення Концепції забезпечення реалізації Конвенції про захист прав людини і основних свобод в Україні, Стратегії розвитку органів системи МВС на період до 2030 року, Стратегії забезпечення Національною поліцією реалізації в Україні Конвенції про захист прав людини і основних свобод); 2) методико-правовий напрям (створення Методики взаємодії суб'єктів владних повноважень з приводу забезпечення реалізації права на мирні зібрання); 3) законодавчий напрям (створення законопроекту «Про вдосконалення правового регулювання діяльності НП при проведенні мирних зібрань», який забезпечуватиме юридичну визначеність застосування

превентивних поліцейських заходів, узгоджуватиме статті 185-1, 185-2 КУпАП із статтями 7 і 11 Конвенції про захист прав людини і основних свобод, рішеннями ЄСПЛ в справах Веренцов проти України та Шмушкович проти України; та законопроекту «Про реалізацію права на мирні зібрання»).

Ключові слова: право на мирні зібрання, забезпечення реалізації, адміністративно-правові засади, національна поліція, територіальні підрозділи, впровадження міжнародних стандартів.

SUMMARY

Yovenko I.I. Administrative and legal principles of activity of territorial units of the National Police on ensuring the implementation of a constitutional right to peaceful assembly. – *The qualification work on the right of the manuscript.*

Thesis for obtaining a scientific degree of Candidate of Legal Sciences, specialty 12.00.07 – «Administrative Law and Procedure; Financial Law; Information Law». – Scientific Institute of Public Law, Scientific Institute of Public Law, Kyiv, 2022.

In the dissertation research, the author has developed scientifically substantiated provisions regarding the administrative and legal principles of activity of territorial units of National Police on ensuring the implementation of a constitutional right to peaceful assembly. Besides, the author provides practical recommendations for improving the legislation of Ukraine on activity of territorial units of the National Police during peaceful assembly, taking into account the international standards of implementation of this right.

In the dissertation the author characterizes a constitutional right to peaceful assembly as an object of administrative and legal regulation and the subject of administrative activity, as well as he defines a system of subjects of realization a constitutional right to peaceful assembly. The author clarifies the place of territorial units of the National Police. It is substantiated that territorial units of the National Police belong to the central level of special competence of the subsystem of public administration of the respective system. The peculiarity of territorial units of the National Police in this system can be characterized as: they are a special subject of management and police powers (ensuring the implementation of a constitutional right to peaceful assembly, should ensure public security without violating citizens' rights); locality of activity that allows performing promptly and accurately policing tasks to direct implementation of characterizes a constitutional right to peaceful assembly (territorial units know about current safety risks in the service

area).

The administrative and legal status of territorial units of National Police is comprehensively characterized, and these indicated the expediency of improving its legal regulation by strengthening the guarantees of protection of life and health of police officers during peaceful assembly. This can be held, particularly, consolidating responsibility for disrespect for a police officer by: addition to the special part of the Code of Ukraine on Administrative Offenses with the chapter 4-1 “Administrative offenses that encroach in honor and dignity of a person” (Art 40-2 “Insulting of honor and dignity of a person”)b) presentation in the new version of Articles 185 and 185-7 of the Code of Ukraine on Administrative Offenses).

The author defines the grounds and procedure for applying preventive and coercive police measures of territorial units during peaceful assembly. Besides, it was proposed: to supplement the Law on National Police Art. 31 Part 3 on determining the sufficiency of grounds for the application of preventive police measures and Article 31-1 "Procedure for the application of preventive police measures"; to supplement the Law on National Police with appropriate provisions about detailed regulation of coercive measures during peaceful assembly; in particular, to introduce the rule of coercion with the rules of police ethics, as well as to introduce the concept of "reasonably necessary former" (rule of proportionality),“Unjustified measure of coercion”, the presumption of a peaceful assembly and the actions of the territorial units in case of an excess of a participant in a peaceful assembly.

Scientific and practical approaches to the understanding interaction of territorial units with other subjects of ensuring the implementation of a constitutional right to peaceful assembly were further developed in the dissertation. It can be understood as a process characterized by significant administrative and legal management potential, able to promote full and effective implementation of a constitutional right to peaceful assembly. It is justified that the use of this potential is possible in the case if the proposed instructions on the order of interaction are approved, as well as the order of

interaction of territorial units of the National Police with other entities to ensure the implementation of a constitutional right to peaceful assembly.

Legal guarantees of compliance of citizens' rights in holding peaceful assembly are characterized and the system of which is a guarantee of: 1) preventive nature (a human -centric approach in police activities; relative freedom and equality in the right to exercise the right to peaceful assembly; the inalienability and inviolability of the police of the right to peaceful assembly); 2) protective nature (the guard during the peaceful assembly of citizens and the work of the Dialogue Police;).

The author formulates the system of international standards of police activity, which is made by the standards contained in: 1) international legal acts that: establish general rules of police activity; form correspondent police duties, by setting human rights standards in general 2) decision of the European Court of Human Rights, that outline the standards of activity of public administration subjects. Specific provisions that are necessary for the introduction in Ukraine in the context of the European course are defined. It is substantiated that these standards are in the form in which they are adapted in EU member states it is advisable to secure in Art. 46-1 "Features of application of software during the Ministry of MF" of the Law of Ukraine "On National Police" (subgroup of standards regarding the attitude of police officers to citizens who exercise their right to peaceful assembly) (Human-centrism, inadmissibility of committing humiliating human dignity, providing medical care, etc.); Subgroup of standards on the duties of police officers to facilitate the implementation of the mentioned right (tolerantly perceive all manifestations of peaceful assembly, in addition to certain clearly defined cases; orientation to the presumption of peacefulness of the events; tolerance to conduction counter-assemblies and spontaneous peaceful assembly; monitoring their colleagues for the responsibility of the police officer; etc.

In the dissertation, the principles and a comprehensive system of regulation of activity of territorial units of the National Police have been developed. As a result of

the conducted research, optimal ways of improving the administrative and legal regulation of the activities of territorial units of the National Police, taking into account the experience of Member States (in particular, Greece, the Netherlands, Poland, Croatia, the Czech Republic, Sweden, etc.), 1) namely: conceptual-strategic and program direction (creating a concept of ensuring implementation of constitutional right to peaceful assembly in Ukraine); Strategies for the development of the Ministry of Internal Affairs for the period up to 2030, National Police Strategies in Ukraine on implementation of constitutional right to peaceful assembly; 2) methodological and legal direction (creation a methodology for interaction of subjects of power about ensuring the implementation of constitutional right to peaceful assembly); 3) the legislative direction (creating a law "On Improving the legal regulation of the National Police during peaceful assembly), which will ensure the legal certainty of the use of preventive police measures and coercive police measures during conducting of peaceful assembly, it will coordinate Articles 185-1, 185-2 of the Code of Ukraine on Administrative Offenses with articles 7 and 11 of Human Rights Convention, decisions of The European Court of Human Rights in the cases of Verentsov against Ukraine and Shmushkovich against Ukraine; and the draft law "On the implementation of the right to peaceful assembly").

Keywords: the right to peaceful assembly, the provision of implementation, administrative and legal principles, the National Police, Territorial Units, the implementation of international standards.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Йовенко І. І. Принципи діяльності територіальних підрозділів національної поліції України щодо забезпечення реалізації конституційного права на мирні зібрання. *Юридична наука*. 2019. № 12. Т. 2. С. 209–214.

2. Йовенко І. І. Особливості адміністративно-правового статусу територіальних підрозділів Національної поліції як суб'єкта забезпечення реалізації права на мирні зібрання. *Юридична наука*. 2020. № 8. С. 188–195.

3. Йовенко І. І. Система суб'єктів забезпечення реалізації конституційного права на мирні зібрання в Україні. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2021. Вип. 6. С.13–19.

4. Йовенко І. І. Реалізації конституційного права на мирні зібрання як об'єкт адміністративно-правового регулювання. *KELM*. 2022. № 1 (45). С. 177–181 (*Республіка Польща*).

5. Йовенко І. І. Концептуально-стратегічний напрям вдосконалення регулювання діяльності територіальних підрозділів національної поліції при проведенні мирних зібрань. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2022. Вип. 1. С. 98–103.

які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

6. Йовенко І. І. Реалізація права на мирні зібрання як предмет адміністративної діяльності територіальних підрозділів національної поліції України. *Взаємодія суспільства і науки проблеми та перспективи*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 15–16 лют. 2017 р). Київ: Науково-дослідний інститут публічного права, 2017. С. 55–57.

7. Йовенко І. І. Територіальні підрозділи національної поліції України в системі суб'єктів забезпечення реалізації конституційного права на мирні зібрання. *Виклики сучасності та наукові підходи до їх вирішення*: матеріали

Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 12–13 серп. 2020 р.). Київ: Науково-дослідний інститут публічного права, 2020. С. 32–34.

8. Йовенко І. І. Компетенція територіальних підрозділів національної поліції України в контексті забезпечення реалізації права на мирні зібрання. *Перспективні напрямки розвитку юридичної науки у XXI сторіччі: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 17–18 лют. 2021 р.). Київ: Науково-дослідний інститут публічного права, 2021. С. 40–43.*

9. Йовенко І. І. Реалізація права на мирні зібрання як предмет адміністративної діяльності територіальних підрозділів національної поліції України. *Актуальні проблеми імплементації наукових досягнень у практичну діяльність: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 19–20 січ. 2022 р.). Київ: Науково-дослідний інститут публічного права, 2022. С. 22–24.*

ЗМІСТ

СПИСОК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ.....	15
ВСТУП.....	17
РОЗДІЛ 1 ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДІЯЛЬНОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА НА МИРНІ ЗІБРАННЯ.....	28
1.1 Реалізація конституційного права на мирні зібрання як об’єкт адміністративно-правового регулювання та предмет адміністративної діяльності територіальних підрозділів Національної поліції.....	28
1.2 Система суб’єктів забезпечення реалізації конституційного права на мирні зібрання та місце серед них територіальних підрозділів Національної поліції.....	44
1.3 Принципи та нормативне забезпечення діяльності територіальних підрозділів Національної поліції щодо забезпечення реалізації конституційного права на мирні зібрання.....	64
1.4 Адміністративно-правовий статус територіальних підрозділів Національної поліції як суб’єкта забезпечення реалізації конституційного права на мирні зібрання.....	85
Висновки до розділу 1.....	103
РОЗДІЛ 2 ОРГАНІЗАЦІЯ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА НА МИРНІ ЗІБРАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ.....	110
2.1 Підстави та порядок застосування превентивних поліцейських заходів територіальними підрозділами Національної поліції під час проведення мирних зібрань громадян.....	110

2.2 Підстави та порядок застосування примусових поліцейських заходів територіальними підрозділами Національної поліції під час проведення мирних зібрань громадян.....135

2.3 Взаємодія територіальних підрозділів Національної поліції з іншими суб'єктами забезпечення реалізації конституційного права на мирні зібрання під час проведення останніх.....153

Висновки до розділу 2.....171

**РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЩОДО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА
ГРОМАДЯН НА МИРНІ ЗІБРАННЯ.....176**

3.1 Міжнародні стандарти діяльності поліції при проведенні мирних зібрань та можливості їх адаптації в діяльність Національної поліції.....176

3.2 Юридичні гарантії дотримання прав громадян при проведенні мирних зібрань з боку територіальних підрозділів Національної поліції.....188

3.3 Шляхи вдосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності територіальних підрозділів Національної поліції при проведенні мирних зібрань.....199

Висновки до розділу 3.....212

ВИСНОВКИ.....216

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....226

ДОДАТКИ.....289

СПИСОК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

<i>ВРУ</i>	Верховна Рада України
<i>ВЦА</i>	військово-цивільна адміністрація
<i>ГА</i>	Генеральна Асамблея
<i>ГУНП</i>	Головне управління Національної поліції
<i>ДЕСС</i>	Державна служба України з етнополітики та свободи совісті
<i>ЄКПЕ</i>	Європейський кодекс поліцейської етики
<i>ЄС</i>	Європейський Союз
<i>ЄСПЛ</i>	Європейський суд з прав людини
<i>ЗДПЛ</i>	Загальна декларація прав людини
<i>ЗСУ</i>	Збройні Сили України
<i>КАСУ</i>	Кодекс адміністративного судочинства України
<i>КЗПЛ</i>	Конвенція про захист прав людини і основних свобод
<i>КК</i>	Кримінальний кодекс
<i>КМУ</i>	Кабінет Міністрів України
<i>КПК</i>	Кримінальний процесуальний кодекс
<i>КПЛ</i>	Комітет з прав людини
<i>КПМЗ</i>	конституційне право на мирні зібрання
<i>КСУ</i>	Конституційний Суд України
<i>КУпАП</i>	Кодекс України про адміністративні правопорушення
<i>МВС</i>	Міністерство внутрішніх справ
<i>МДА</i>	місцева державна адміністрація
<i>МЗ</i>	мирні зібрання
<i>Мін'юст</i>	Міністерство юстиції
<i>МОВВ</i>	місцеві органи виконавчої влади
<i>МОП</i>	Міжнародна організація праці
<i>МПА</i>	Міжнародно-правові акти
<i>МПГПП</i>	Міжнародний пакт про громадянські і політичні права
<i>МС</i>	місцеве самоврядування
<i>НАБУ</i>	Національне антикорупційне бюро України
<i>НБСС</i>	Нарада з безпеки і співробітництва в Європі
<i>НГУ</i>	Національна гвардія України
<i>НП</i>	Національна поліція
<i>НПА</i>	Нормативно-правові акти
<i>ОБСЄ</i>	Організація з безпеки і співробітництва в Європі
<i>ОВВ</i>	органи виконавчої влади
<i>ОГС</i>	організації громадянського суспільства
<i>ОМС</i>	органи місцевого самоврядування
<i>ООН</i>	Організація Об'єднаних Націй
<i>ООС</i>	операція Об'єднаних сил

<i>ПА</i>	публічне адміністрування
<i>ПБП</i>	публічна безпека і порядок
<i>ПДР</i>	Правила дорожнього руху
<i>ПЕПП</i>	Правила етичної поведінки поліцейських
<i>ПЗ</i>	поліцейські заходи
<i>РЄ</i>	Рада Європи
<i>РФ</i>	Російська Федерація
<i>СБУ</i>	Служба безпеки України
<i>СГС</i>	суб'єкти громадянського суспільства
<i>СК</i>	Сімейний кодекс
<i>СМЗ</i>	свобода мирних зібрань
<i>СПА</i>	суб'єкти публічної адміністрації
<i>ТЗ</i>	транспортний засіб
<i>ЦК</i>	Цивільний кодекс
<i>ЦОВВ</i>	центральний орган виконавчої влади
<i>ЮГ</i>	юридичні гарантії

ВСТУП

Обґрунтування вибору теми дослідження. Конституційне право на мирні зібрання протягом останніх 30 років зайняло особливе місце в колективній свідомості Українського народу. Адже завдяки можливості його реалізації у 2004–2005 та 2013–2014 роках активне громадянське суспільство робило спроби перешкодити авторитаризму в Україні, натомість проголошуючи курс на розбудову України в якості сучасної європейської держави. Наразі реалізація цього права громадянами все частіше використовується як найбільш ефективний інструмент демократичного впливу на систему публічного адміністрування (лише за 2021 рік в Україні відбулося понад 105 тис. акцій та масових заходів, в яких взяли участь понад 9 млн громадян, тобто близько 21% населення¹).

Одним із найважливіших факторів належної реалізації КПМЗ є діяльність територіальних підрозділів Національної поліції, оскільки саме ці органи безпосередньо забезпечують його реалізацію на практиці.

Отже, актуальність дослідження адміністративно-правових засад діяльності ТП НП щодо забезпечення реалізації КПМЗ підтверджується таким:

1) в Україні триває наближення системи правоохоронних органів до міжнародних і європейських стандартів, що охоплено прискореним у 2022 році процесом набуття членства України в ЄС. На заваді цьому постає неналежне нормативне забезпечення реалізації КПМЗ, а відтак – і діяльності із забезпечення ТП НП реалізації цього права громадян;

2) реалізація КПМЗ може негативним чином впливати на стан забезпечення публічної безпеки і порядку та на стан національної безпеки загалом, що є вкрай актуальним питанням крізь призму триваючої війни

---

¹ Звіт Національної поліції України про результати роботи у 2021 році.
URL: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/17-civik-2018/zvit2021/Zvit_NPU_2021_.pdf

України з Російською Федерацією. Реалізація КПМЗ може трансформуватись у суспільно небезпечні форми поведінки громадян (наприклад, у вигляді групового порушення громадського порядку, масового заворушення, закликів до вчинення дій, що загрожують громадському порядку), зокрема, в результаті: а) неналежного забезпечення ТП НП реалізації громадянами КПМЗ та дотримання їх прав під час проведення МЗ (актуалізує цю проблему наявна корупційна практика та практика катувань, іншого неналежного поводження, здійснювана поліцейськими², що ще не в повній мірі викорінені в діяльності НП); б) критичного рівня соціального напруження, що фіксувалось у 2021 році (у зв'язку із соціально-економічними та політичними кризовими явищами, обтяженими тривалим поширенням на території України COVID-19³ і протидії російській агресії на сході держави) та посилювалось у 2022 році у зв'язку із повномасштабним вторгненням Російської Федерації на територію України;

3) попри очевидну актуальність окресленої тематики це питання ще не було предметом окремого комплексного дослідження.

Зв'язок теми дисертації із сучасними дослідженнями. Теоретико-методологічну основу дослідження становлять наукові праці вітчизняних та зарубіжних учених-юристів, які вже приділяли увагу питанням реалізації конституційного права на мирні зібрання чи питанням правового регулювання діяльності територіальних підрозділів НП, зокрема В. Б. Авер'янова, Д. В. Андреева, Н. М. Бакаянної, О. М. Бандурки, Ю. П. Битяка, В. А. Глухвері, Н. І. Золотарьової, Д. П. Калаянова, П. О. Комірчого, В. А. Кулікової, Д. Г. Мулявки, О. А. Падалки, О. Ю. Салманової, Ю. С. Шемшученка та ін. науковців. Особлива увага приділена науковим напрацюванням ряду вітчизняних юристів-адміністративістів, в яких окреслювались окремі аспекти забезпечення поліцією реалізації КПМЗ в

---

² Звіт про діяльність Державного бюро розслідувань за 2021 рік. Київ: 2022. С. 9, 13–14, 16

³ Звіт Національної поліції України про результати роботи у 2021 році. URL: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/17-civik-2018/zvit2021/Zvit_NPU_2021_.pdf

Україні, серед яких: А. В. Боровик, М. В. Возник, А. В. Долинний, О. В. Джафарова, О. Ю. Дрозд, С. Ю. Жила, М. В. Завальний, О. Ф. Кобзар, Є. А. Кобрусєва, А. Є. Крищенко, С. Л. Курило, Я. О. Лакійчук, Б. О. Логвиненко, М. І. Логвиненко, Р. С. Мельник, А. А. Мозгова, С. М. Онищенко, В. Г. Поліщук, М. Ю. Романов, М. А. Самбор, Є. Ю. Соболь, Л. В. Сорока, О. Ю. Тиліпська, В. І. Фелик, М. В. Філоретова, Ю. А. Хатнюк, А. А. Циганенко, В. В. Чумак, О. С. Шкарнега, К. В. Яровий та ін. українські науковці.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами.

Тема дисертаційного дослідження сформульована відповідно до вимог Закону України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» від 11 липня 2001 року, на виконання Національної стратегії у сфері прав людини, затвердженої Указом Президента України від 24 березня 2021 року № 119/2021, Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021-2026 роки, затвердженої Указом Президента України від 27 вересня 2021 року № 487/2021, Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 року № 695, Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 року № 366-р. Дисертаційне дослідження виконано відповідно до плану науково-дослідної роботи Науково-дослідного інституту публічного права «Правове забезпечення прав, свобод та законних інтересів суб'єктів публічно-правових відносин» (номер державної реєстрації 0120U105390).

Мета і завдання дослідження. *Метою* дослідження є визначення адміністративно-правових засад діяльності ТП НП щодо забезпечення реалізації КПМЗ, а також формулювання науково обґрунтованих висновків і практичних

рекомендацій з удосконалення законодавства України щодо діяльності ТП НП при проведенні МЗ.

Реалізація поставленої мети зумовила необхідність послідовного розв'язання таких завдань:

- охарактеризувати реалізацію КПМЗ як об'єкт адміністративно-правового регулювання та предмет адміністративної діяльності ТП НП;

- визначити систему суб'єктів реалізації КПМЗ й встановити місце серед них ТП НП;

- розкрити принципи та окреслити стан нормативного забезпечення діяльності ТП НП щодо забезпечення реалізації КПМЗ;

- визначити адміністративно-правовий статус ТП НП як суб'єкта забезпечення реалізації КПМЗ;

- встановити підстави та порядок застосування превентивних поліцейських заходів ТП НП під час проведення МЗ громадян;

- розкрити зміст підстав і порядку застосування примусових поліцейських заходів ТП НП під час проведення МЗ громадян;

- охарактеризувати взаємодію ТП НП з іншими суб'єктами забезпечення реалізації КПМЗ під час проведення МЗ громадян;

- встановити міжнародні стандарти діяльності поліції при проведенні МЗ та з'ясувати можливості їх адаптації в діяльність НП;

- визначити юридичні гарантії дотримання прав громадян при проведенні МЗ з боку ТП НП;

- розробити й обґрунтувати пропозиції щодо вдосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності ТП НП при проведенні МЗ;

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають у зв'язку з діяльністю ТП НП щодо забезпечення реалізації КПМЗ.

Предмет дослідження – адміністративно-правові засади діяльності ТП НП щодо забезпечення реалізації КПМЗ.

Методи дослідження. Методологічну основу дисертації становить сукупність наукових методів, які надали змогу об'єктивно, повно та всебічно розглянути досліджуваний предмет. *Формально-логічний* метод дозволив проаналізувати й сформулювати визначення понять, які становлять термінологічно-категоріальну основу діяльності ТП НП щодо забезпечення реалізації КПМЗ (п.п 1.1–1.4, 2.1–2.3, 3.2). *Порівняльно-правовий* метод використано в рамках аналізу міжнародних стандартів діяльності поліції при проведенні МЗ і їх відображенні в національному законодавстві України (п. 3.1), формування пропозицій щодо удосконалення регулювання діяльності ТП НП із забезпечення реалізації КПМЗ з урахуванням нормативного досвіду держав-членів ЄС (п. 3.3). *Історико-правовий* метод застосовувався при дослідженні умов формування свободи мирних зібрань (п. 1.1). *Діалектичний* метод дав змогу розглянути основні аспекти статусу суб'єктів забезпечення реалізації КПМЗ (п. 1.2), адміністративно-правового статусу ТП НП, як суб'єкта забезпечення реалізації КПМЗ (п. 1.4). За допомогою *системного* методу та методу *логічного аналізу* проаналізовано систему суб'єктів реалізації КПМЗ (п. 1.2), принципи і нормативну основу діяльності ТП НП щодо забезпечення реалізації КПМЗ (п. 1.3), підстави застосування превентивних поліцейських заходів (п. 2.1) і поліцейських заходів примусу (п. 2.2) під час проведення МЗ громадян, міжнародні стандарти діяльності поліції при проведенні МЗ (п. 3.1), юридичні гарантії дотримання прав громадян при проведенні МЗ з боку ТП НП (п. 3.2), комплекс напрямів вдосконалення регулювання діяльності ТП НП при проведенні МЗ громадян (п. 3.3). *Формально-юридичний* метод дозволив сформулювати пропозиції, спрямовані на вдосконалення адміністративного законодавства в частині регулювання діяльності ТП НП при проведенні МЗ громадян (п. 3.3).

Нормативною базою дослідження є Конституція України, рішення Конституційного Суду України, міжнародні акти, закони України, постанови

Верховної Ради України, акти Президента України і Кабінету Міністрів України, нормативні акти державних колегіальних органів, центральних органів виконавчої влади, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, акти національного законодавства держав-членів ЄС (Греції, Нідерландів, Польщі, Хорватії, Чехії, Швеції та ін.).

Емпіричну базу дослідження складають, зокрема, матеріали судової практики, звіти і рекомендації державних органів та посадових осіб (НП України, Державного бюро розслідувань, Вищого адміністративного суду України), міжнародних організацій (Комітету з прав людини, Організації з безпеки і співробітництва в Європі; Організації громадянського суспільства), експертних груп (Групи експертів НАТО), що стосуються окремих аспектів досліджуваної проблематики.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що робота є одним із перших в адміністративній науці комплексних досліджень, присвячених визначенню адміністративно-правових засад діяльності ТП НП щодо забезпечення реалізації КПМЗ. У результаті дослідження було сформульовано та обґрунтовано низку нових концептуальних положень, що мають важливе теоретичне і практичне значення, а саме:

уперше:

– окреслено актуальну систему суб'єктів реалізації КПМЗ та визначено місце серед них ТП НП. Обґрунтовано, що ТП НП належать до органів центрального рівня спеціальної компетенції підсистеми органів ПА відповідної системи. Особливість ТП Нацполіції в цій системі обумовлена: особливим предметом відання та поліцейськими повноваженнями (забезпечуючи реалізацію КПМЗ, повинен забезпечити ПБП, не порушуючи прав громадян); локальністю діяльності, яка дозволяє оперативно і точно виконувати завдання поліції щодо безпосереднього забезпечення реалізації КПМЗ (ТП НП добре відомо про актуальні безпекові ризики на території обслуговування);

– усебічно охарактеризовано адміністративно-правовий статус поліцейських ТП НП в контексті забезпечення реалізації КПМЗ, що вказало на доцільність удосконалення його правового регулювання шляхом посилення гарантій захисту життя та здоров'я поліцейських під час проведення МЗ, зокрема закріпленням відповідальності за неповагу до поліцейського шляхом: а) доповнення Особливої частини КУпАП главою 4-1 «Адміністративні правопорушення, що посягають на честь і гідність людини» (ст. 40-2 «Образ честі та гідності людини»); б) викладення в новій редакції статей: 185 КУпАП, доповнивши положенням про підвищену відповідальність за злісну непокору, вчинену групою осіб, за відповідні дії, вчинені під час проведення МЗ чи проведення масових зібрань, проведення яких у визначеному законом порядку було заборонено; 185-7 КУпАП, передбачивши заборону публічних закликів до невиконання законних вимог і розпоряджень поліцейського;

– сформульовано систему міжнародних стандартів діяльності поліції при проведенні МЗ, в результаті чого визначено конкретні положення, які є доцільними для запровадження в Україні в контексті європейського курсу та обґрунтовано, що ці стандарти в тому вигляді, в якому вони адаптовані у державах-членах ЄС, доцільно закріпити в ст. 46-1 «Особливості застосування поліцейських заходів під час проведення мирних зібрань» Закону України «Про Національну поліцію» (підгрупа стандартів щодо ставлення поліцейських до громадян, які реалізують своє право на мирні зібрання (людиноцентризм, неприпустимість вчинення принижуючих людську гідність діянь, надання медичної допомоги та ін.); підгрупа стандартів щодо обов'язків поліцейських зі сприяння реалізації вказаного права (толерантно сприймати усі прояви МЗ, крім певних чітко визначених випадків; орієнтація на презумпцію мирності заходу; толерантність до проведення контрзібрань та спонтанних МЗ; слідкування за колегами на предмет дотримання ними обов'язків поліцейського та ін.));

удосконалено:

– концептуальне розуміння сутності, комплексу (нормативних, фактичних, процедурних) підстав і порядку застосування превентивних поліцейських заходів ТП НП під час проведення МЗ громадян. Доводиться, що загальний порядок застосування цих заходів прямо не передбачений на рівні закону, однак логічним чином поєднує такі етапи: вступ у контакт з особою, щодо якої планується застосування такого заходу; доведення поліцейським до відома особи обставин, з огляду на які до неї будуть застосовані відповідні заходи, а також можливостей оскарження дій поліцейського; здійснення комплексу дій, які складають превентивні заходи;

– наукові розробки щодо нормативного забезпечення діяльності ТПНП стосовно забезпечення реалізації КПМЗ, що виявило значну кількість різноманітних за своєю природою та силою НПА, які регулюють досліджуване питання не комплексно, а фрагментарно, в результаті чого запропоновано оптимальні шляхи вдосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності ТП НП з урахуванням досвіду держав-членів ЄС (зокрема, Греції, Нідерландів, Польщі, Хорватії, Чехії, Швеції та ін.), а саме: 1) концептуально-стратегічний та програмний напрям (створення Концепції забезпечення реалізації КПМЗ в Україні, Стратегії розвитку органів системи МВС на період до 2030 року, Стратегії забезпечення Національною поліцією реалізації в Україні КПМЗ); 2) методико-правовий напрям (створення Методики взаємодії суб'єктів владних повноважень з приводу забезпечення реалізації права на МЗ); 3) законодавчий напрям (створення законопроектів «Про вдосконалення правового регулювання діяльності НП при проведенні МЗ», «Про реалізацію права на МЗ»);

дістали подальшого розвитку:

– наукові положення щодо системи загальноправових, галузевих і спеціальних принципів діяльності ТП НП щодо забезпечення реалізації КПМЗ, які цілісно пронизують усі рівні нормативного забезпечення такої діяльності;

– наукові та практичні підходи до розуміння взаємодії ТП НП з іншими суб'єктами забезпечення реалізації КПМЗ під час проведення МЗ як процесу, що характеризується значним адміністративно-правовим управлінським потенціалом, якщо будуть затверджені запропоновані Інструкція про порядок взаємодії ТП НП з іншими суб'єктами забезпечення реалізації КПМЗ під час проведення МЗ, а також Порядок взаємодії ТП НП з іншими суб'єктами забезпечення реалізації КПМЗ під час проведення МЗ в умовах дії спеціальних і особливих правових режимів;

– доктринальні підходи до розуміння властивостей, системи (нормативних, фактичних, процедурних) підстав і порядку застосування поліцейських заходів примусу ТП НП під час проведення МЗ громадян. Встановлено, що такий порядок охоплює такі етапи застосування поліцейських заходів примусу: вступ у комунікаційний контакт і завчасне попередження про застосування заходів примусу (коли це є об'єктивно можливим); застосування спеціального владного примусу, коли наявні достатні аргументи для того, щоби вважати, що поліцейські заходи примусу є необхідними, достатніми, пропорційними й не створюють більшої загрози, аніж діяння особи, до якої планується застосування відповідних заходів; припинення застосування примусу, коли досягнута його мета; надання невідкладної домедичної допомоги особам, які постраждали в результаті застосування заходів примусу;

– наукові положення щодо визначення сутності юридичних гарантій дотримання прав громадян при проведенні МЗ з боку ТП НП, систему яких складають гарантії: 1) превентивного характеру (людиноцентристський підхід в діяльності поліції; відносна свобода та рівність в праві реалізувати право на МЗ;

невідчужуваність та непорушність поліцією права на МЗ та ін.); 2) охоронно-захисного характеру (зокрема, охорона ПБП під час проведення МЗ громадян та робота «Поліції діалогу»; застосування поліцейських заходів реагування; притягнення порушників ПБП під час проведення МЗ громадян до відповідальності та ін.).

Практичне значення отриманих результатів дисертаційного дослідження виявляється в тому, що вони використовуються та можуть бути використані у:

– *науково-дослідній діяльності* – положення та висновки дисертації можуть становити нормативне підґрунтя для подальших наукових досліджень із відповідної проблематики (акт впровадження Науково-дослідного інституту публічного права);

– *правотворчій діяльності* – для вдосконалення законодавства України, зокрема Закону України «Про Національну поліцію», Кодексу України про адміністративні правопорушення, в процесі створення спеціального законодавчого акту про гарантії реалізації КПМЗ, інших законодавчих і підзаконних актів про адміністративно-правове забезпечення реалізації КПМЗ (Додатки А – Г) (акт впровадження Інституту законодавства Верховної Ради України);

– *правозастосовній діяльності* – для покращення практичної діяльності ТП НП під час проведення МЗ громадян, а також взаємодії ТП НП із іншими суб'єктами забезпечення реалізації КПМЗ;

– *освітньому процесі* – для підготовки навчальної та навчально-методичної літератури, в ході проведення лекцій і практичних занять з курсу «Адміністративне право України» та спеціальних дисциплін (акт впровадження Національної академії внутрішніх справ).

Апробація матеріалів дисертації. Результати проведеного дослідження були оприлюднені й пройшли апробацію у виступах автора під час науково-

практичних конференцій: «Взаємодія суспільства і науки проблеми та перспективи» (м. Київ, 15–16 лютого 2017 р.), «Виклики сучасності та наукові підходи до їх вирішення» (м. Київ, 12–13 серпня 2020 р.), «Перспективні напрямки розвитку юридичної науки у XXI сторіччі» (м. Київ, 17–18 лютого 2021 р.), «Актуальні проблеми імплементації наукових досягнень у практичну діяльність» (м. Київ, 19–20 січня 2022 р.).

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається із вступу, трьох розділів, поділених на десять підрозділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг дисертації становить 304 сторінки. Список використаних джерел складається з 523 найменувань і займає 63 сторінки.

ВИСНОВКИ

У дисертації наведено теоретичне узагальнення і практичне вирішення наукової проблеми, яка полягає у розробці адміністративно-правових засад діяльності ТП НП щодо забезпечення реалізації КПМЗ і формулюванні науково обґрунтованих висновків, практичних рекомендацій з удосконалення законодавства України щодо діяльності ТП НП при проведенні МЗ:

1. Реалізації КПМЗ в Україні здійснюється на таких: 1) підставах: нормативній (статті 8, 39 Конституції України з урахуванням рішень КСУ та ЄСПЛ, а також ст. 315 ЦК України), фактичній (наявність потреби зібратись і «транслювати» публічним чином «повідомлення» певному адресату у будь-якій з окреслених в Конституції та ст. 182 КАСУ формі), процедурній (інформування про заплановану реалізацію права на МЗ); 2) умовах: наявність позитивних обставин реалізації вказаного права (достатність сукупності підстав реалізації КПМЗ в конкретний момент часу, коли планується проведення МЗ і ці зібрання проводяться; декларативна та фактична безпечність зібрань); відсутність негативних обставин дійсності, що унеможлиблюють реалізацію зазначеного права (відсутність: рішення суду, що набрало чинності та забороняє проведення конкретних зібрань; наявність рішення адміністративного органу, яким було накладено певне обмеження на реалізацію права на МЗ без заборони проведення відповідного заходу; наявність запровадженого адміністративно-правового режиму, що обмежує мирні чи будь-які (зокрема, мирні) зібрання на певній території держави).

Доведено, що реалізація КПМЗ є об'єктом адміністративно-правового регулювання (реалізація цього права в основному врегульована нормами матеріального та процесуального адміністративного законодавства; основу реалізації складають норми, в яких на державу покладаються обов'язки щодо забезпечення реалізації КПМЗ та права на забезпечення ПБП, що містяться в

адміністративному законодавстві), а також предметом адміністративної діяльності ТП НП (пов'язана із предметом відання цих підрозділів поліції; ефективно забезпечується лише в процесі виконання ТП НП поліцейських повноважень; найбільш ефективно та повно забезпечується саме ТП НП, що постійно функціонують на території обслуговування, а тому володіють актуальною, достовірною інформацією щодо реальної обстановки із забезпечення ПБП на цій території, рівня соціального напруження місцевого населення та ін.).

2. Систему суб'єктів забезпечення реалізації КПМЗ складають:

- 1) Президент України;
- 2) КСУ;
- 3) підсистема органів правосуддя (адміністративні суди, суди загальної юрисдикції);
- 4) підсистема органів парламентського контролю (Уповноважений ВРУ з прав людини);
- 5) підсистема органів ПА:
  - а) підгрупа державних органів: центральний рівень загальної компетенції (КМУ); центральний рівень спеціальної компетенції (підгрупа правоохоронних органів, основними з яких є органи прокуратури, НП України, а також служби безпеки; підгрупа органів, що забезпечує реалізацію КПМЗ окремих категорій громадян – Державна служба України з етнополітики та свободи совісті); локальний рівень загальної компетенції (місцеві державні адміністрації, військово-цивільні адміністрації);
  - б) підгрупа органів, які обумовлені реалізацією права на місцеве самоврядування, – органи місцевого самоврядування;
  - б) підсистема суб'єктів громадянського суспільства (громадські формування з охорони громадського порядку і державного кордону, правозахисні громадські організації, релігійні організації та ін.).

Місце ТП НП в системі суб'єктів реалізації КПМЗ обумовлюється:

- 1) місцем поліції в цій системі (охоплена підгрупою державних органів центрального рівня спеціальної компетенції – правоохоронних органів), що є похідним від особливого предмета відання та повноважень поліції (головним чином, в межах своєї компетенції вживати поліцейські превентивні заходи та

заходи примусу); 2) локальністю діяльності ТП НП, яка має значення для оперативного та точного виконання завдань поліції в контексті безпосереднього забезпечення реалізації КПМЗ.

3. Систему принципів діяльності ТП НП щодо забезпечення реалізації КПМЗ складають: 1) загальноправові принципи (верховенства права; законності; людиноцентризму; дотримання прав і свобод людини; рівності); 2) галузеві (адміністративно-правові) принципи (належного врядування; відповідальності ТП НП та їх посадових осіб; політичної та ідеологічної (релігійної) нейтральності; співпраці та взаємодії поліції з громадянами, іншими суб'єктами забезпечення реалізації КПМЗ); 3) спеціальні принципи (презумпція недопустимості обмеження поліцією реалізації права на зібрання, яке безпосередньо не обмежене, не заборонене; пропорційності превентивних і примусових дій ТП НП (їх посадових осіб) під час забезпечення реалізації КПМЗ; збалансування в діяльності ТП НП цінностей забезпечення ПБП, прав, свобод і законних інтересів та забезпечення реалізації КПМЗ).

Основними рівнями нормативного забезпечення діяльності ТП НП щодо забезпечення реалізації КПМЗ є: 1) конституційно-правовий рівень; 2) міжнародно-правовий рівень: а) міжнародно-правові акти, в яких закріплюється свободи мирних зібрань (Міжнародний пакт про громадянські і політичні права, Конвенція про захист прав людини і основних свобод, що оцінюється в контексті множини рішень ЄСПЛ з приводу реалізації свободи мирних зібрань); б) міжнародно-правові акти у сфері прав людини; в) міжнародно-правові акти, що встановлюють рамки діяльності поліції та поліцейських; 3) концептуально-стратегічний рівень; 4) законодавчий рівень: а) статутні акти про НП; б) акти, які окреслюють: спеціальні та особливі режими на всій території держави чи на окремих її територіях; окремі аспекти дії режиму реалізації КПМЗ; режим забезпечення прав людини, які прямо чи опосередковано стосуються реалізації КПМЗ й повинні враховуватись у

відповідній діяльності ТП НП; режим забезпечення моральності суспільства, безпеки і порядку в суспільному житті; службово-організаційний режим в державних органах загалом чи виключно в органах поліції; режим взаємодії ТП НП із іншими суб'єктами забезпечення реалізації КПМЗ; в) акти, які визначають суспільно шкідливі дії в контексті реалізації КПМЗ, на які повинні реагувати ТП НП; 5) підзаконний рівень: а) установчі та статутні підзаконні акти НП; б) акти, які окреслюють: особливі режими на всій території держави чи на окремих її територіях; службово-організаційні режими; режим взаємодії ТП НП із іншими суб'єктами забезпечення реалізації КПМЗ; режим реагування на правопорушення та повідомлення про правопорушення; режим адміністративного превентивного та примусового впливу ТП НП.

4. Адміністративно-правовий статус ТП НП потребує вдосконалення в частині посилення гарантій захисту життя та здоров'я поліцейських під час проведення МЗ: 1) інформування населення про сервісну діяльність поліції, служіння поліції суспільству, про засади неконфронтації поліції у взаємодії із суспільством, права та обов'язки людини під час взаємодії з поліцейським під час проведення МЗ; 2) закріплення відповідальності за неповагу до поліцейського шляхом: а) доповнення Особливої частини КУпАП главою 4-1 «Адміністративні правопорушення, що посягають на честь і гідність людини» (міститиме, зокрема, ст. 40-2 «Образа честі та гідності людини»); б) викладення в новій редакції статей: 185 КУпАП, доповнивши положеннями про підвищену відповідальність за злісну непокору, вчинену групою осіб, за відповідні дії, вчинені під час проведення МЗ чи проведення масових зібрань, проведення яких у визначеному законом порядку було заборонено; 185-7 КУпАП, передбачивши заборону публічних закликів до невиконання законних вимог і розпоряджень поліцейського; 3) покладання відповідальності за негативні наслідки правомірної взаємодії поліцейського на особу, яка в процесі взаємодії проявила неповагу до поліцейського, не підкорилась його законним вимогам.

5. Порядок застосування превентивних поліцейських заходів, який застосовується під час проведення МЗ громадян, фрагментарно врегульовується ч. 2 ст. 31 ЗУ 2015 року № 580 та потребує удосконалення. Загальний порядок застосування превентивних поліцейських заходів під час проведення МЗ громадян складають такі логічні етапи їх застосування: 1) вступ у контакт поліцейського з особою, щодо якої планується застосування превентивного поліцейського заходу (з дотриманням ч. 3 ст. 18 ЗУ 2015 року № 580, абз. 2 п. 3 розділу IV Правил етичної поведінки поліцейських і психологічних можливостей емпатичної комунікації, що знімають напруження у взаємодії поліцейського та особи); 2) доведення поліцейським до відома особи: а) фактичних причин вступу з нею у контакт та застосування до неї превентивних поліцейських заходів; б) норми закону, на основі якої до неї застосовуватиметься превентивний поліцейський захід, а також пояснення суті цього заходу, запитування розуміння особою суті поліцейського заходу, що до неї застосовуватиметься (коли це є можливим, приймаючи до уваги вік, психофізіологічний стан особи); в) процедурних причин застосування до неї превентивних поліцейських заходів; г) опису можливих альтернативних дій особи та подальшого оскарження дій поліції в процесі та в результаті застосування до неї превентивних поліцейських заходів; 3) здійснення комплексу дій, які складають поліцейські заходи, з паралельним коментуванням нормативної підстави для їх здійснення та з поясненням причини їх застосування. Запропоновано доповнити ЗУ «Про національну поліцію» ст. 31 частиною 3 щодо визначення достатності підстав для застосування превентивних поліцейських заходів та статтею 31-1 «Порядок застосування превентивних поліцейських заходів» (Додаток А).

6. Підстави застосування ТП НП поліцейських заходів примусу під час проведення МЗ громадян поділяються на такі групи: 1) нормативні підстави (безпосередні – ч. 1 ст. 29, ч. 2 ст. 30, статті 42–46 ЗУ 2015 року № 580;

допоміжні – статті 36, 39 та ін. норми КК України, положення Закону України 2006 року № 3477-IV, статті 3, 143 КПК України, ст. 3 Закону України 1993 року № 3781-XII, ст. 12 Закону України 2012 року № 5081-VI, статті 31, 32, 34 ЦК України, положення наказів МВС України 1998 року № 622, 2016 року № 70 та ін.); 2) фактичні підстави: а) наявність діяння (процесу, події), що містить ознаки небезпечного посягання на права, свободи учасників МЗ, інших осіб (враховуючи поліцейських), а також на ПБП; б) поточна обстановка, яка засвідчує про об'єктивну неможливість усунення (відвернення) посягання в інакший спосіб, аніж, як шляхом застосування конкретного поліцейського заходу примусу; в) наявність суб'єкта, котрий не має привілеїв не зазнавати поліцейського заходу примусу, або ситуації, що нівелює відповідну привілейованість особи; 3) процедурні підстави (застосування поліцейського заходу примусу здійснюється на підставі рішення про застосування відповідного заходу). Порядок застосування поліцейського заходу примусу охоплює чотири етапи (вступ у комунікаційний контакт та завчасне попередження про застосування поліцейського заходу примусу; застосування спеціального владного примусу; припинення застосування; надання медичної допомоги). В цілому, ТП НП під час проведення МЗ громадян можуть ефективним чином реагувати на порушення законодавства адміністративного та кримінального характеру шляхом застосування комплексу поліцейських заходів примусу. Однак, поточний стан правового регулювання застосування поліцейських заходів примусу під час проведення МЗ громадян не є в достатній мірі визначеним й потребує деталізації, щонайперше, в частині порядку застосування вказаних заходів. Пропонується ввести правило узгодження застосування поліцейських заходів примусу із правилами поліцейської етики, а також запровадити поняття «розумно необхідні поліцейські заходи примусу» (правило пропорційності), «невиправдана міра застосування поліцейських заходів примусу», «ексцес учасника мирного зібрання» та його наслідки.

7. У зв'язку із відсутністю достатнього правового регулювання взаємодія ТП НП з іншими суб'єктами забезпечення реалізації КПМЗ під час проведення МЗ наразі потребує комплексного нормативного забезпечення, а саме розроблення та затвердження наказами МВС: 1) Інструкції про порядок взаємодії ТП НП з іншими суб'єктами забезпечення реалізації КПМЗ під час проведення МЗ (визначатиме особливості організації та здійснення взаємодії у мирний час); 2) Порядку взаємодії ТП НП з іншими суб'єктами забезпечення реалізації КПМЗ під час проведення МЗ в умовах дії спеціальних і особливих правових режимів.

8. На підставі вивчення та аналізу системи міжнародних стандартів діяльності поліції при проведенні МЗ встановлено, що деякі з них доцільно відобразити (за прикладом адаптації до них норм законодавства держав-членів ЄС) у ЗУ 2015 року № 580, а саме шляхом доповнення розділу V статтею 46-1 «Особливості застосування поліцейських заходів під час проведення МЗ». Важливими для законодавчого закріплення є: 1) беззаперечний людиноцентризм (розуміння людини в якості найвищої соціальної цінності) у взаємодії поліції з учасниками МЗ, іншими особами, а також із особами, які вчиняють порушення законодавства під час проведення МЗ громадян; 2) виваженість прийняття рішення про застосування поліцейських заходів примусу під час проведення МЗ; 3) неприпустимість вчинення принижуючих людську гідність діянь, які застосовуються під час чи у зв'язку із проведенням МЗ громадян; 4) надання медичної допомоги жертвам правопорушень, а також усім, хто її потребує в результаті застосування до них поліцейських заходів примусу, й забезпечення повної охорони здоров'я осіб, затриманих поліцією під час проведення МЗ громадян; 5) діяльність поліції під час проведення МЗ громадян та у зв'язку із їх проведенням не повинна толерувати корупції; 6) поліцейські під час проведення МЗ мають слідкувати за колегами на предмет дотримання ними обов'язків поліцейського (доповідати керівництву про

виявлені порушення); 7) поліція має розуміти право на МЗ (ст. 21 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права) крізь призму свободи мирних зібрань, проголошеної в ст. 20 Загальної декларації прав людини і ст. 11 Конвенції про захист прав людини і основних свобод, що у відповідності до міжнародних стандартів може обмежуватись законом; 8) поліція має толерантно сприймати усі прояви широти свободи мирних зібрань (крім випадків, коли реалізація права на МЗ використовується для підбурювання до насильства або неприйняття демократичних принципів), до проведення контрзібрань (обмежувати їх лише з огляду на достатні підстави та умови, за якими може бути обмежено реалізацію права на МЗ), до спонтанного проведення МЗ (оперативним чином створювати безпечні умови реалізації відповідного права); 9) поліція в своїй роботі повинна орієнтуватися на презумпцію мирності заходу (презумпція мирного зібрання), а під час проведення МЗ повинна відрізнити відхід МЗ від мирних засад проведення заходу від відходу окремих учасників такого заходу від таких мирних засад (ексцес учасника МЗ); 10) обмежувальне втручання поліції у право на МЗ є допустимим за наявності для цього беззаперечних аргументів (наявність законних підстав; переслідування легальної мети; необхідність втручання в демократичному суспільстві).

9. Систему юридичних гарантій дотримання прав громадян при проведенні МЗ з боку ТП НП наразі складають: 1) юридичні гарантії превентивного характеру: а) людиноцентристського підходу у взаємодії ТП НП та суб'єкта, що реалізує право на МЗ; б) відносної свободи та рівності громадян в їх праві реалізувати право на МЗ; в) невідчужуваності та непорушності поліцією права на МЗ; г) неможливості скасування поліцією права на МЗ, а також суміжних прав громадянина; г) законності діяльності поліції під час проведення МЗ; д) підконтрольності дій поліції під час проведення МЗ (на рівнях безпосереднього та організаційного самоконтролю, позасистемного юрисдикційного контролю та громадського контролю); 2) юридичні гарантії охоронно-захисного характеру:

а) охорона ПБП під час проведення МЗ громадян; б) застосування поліцейських заходів реагування; в) притягнення порушників ПБП під час проведення МЗ громадян до адміністративної відповідальності; г) надання невідкладної домедичної допомоги поліцейськими під час проведення МЗ громадян.

В цілому, низка юридичних гарантій дотримання прав громадян при проведенні МЗ з боку ТП НП сприяє формуванню безпечних умов для реалізації КПМЗ без шкоди для забезпечення ПБП. Разом із тим, окремі з виокремлених гарантій не можуть бути використані повноцінно у зв'язку із неналежним нормативно-правовим забезпеченням реалізації КПМЗ, зокрема, відсутнє поняття «публічне місце» у чинному законодавстві, не урегульовано спонтанні мирні зібрання та спонтанні контрзібрання. Також для ефективної дії юридичних гарантій слід на загальнонаціональному рівні вирішувати проблему недостатньої правової свідомості українських громадян.

10. Вдосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності ТП НП при проведенні МЗ доцільно здійснювати в межах таких напрямів: 1) концептуально-стратегічний та програмний напрям вдосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності ТП НП при проведенні МЗ (створення та затвердження Урядом Концепції забезпечення реалізації КПМЗ в Україні; створення та схвалення Урядом Стратегії розвитку органів системи МВС на період до 2030 року, Стратегії забезпечення Національною поліцією реалізації в Україні КПМЗм (Додатки В і Г)); 2) методико-правовий напрям вдосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності ТП НП при проведенні МЗ (розроблення та затвердження КМУ Методики взаємодії суб'єктів владних повноважень з приводу забезпечення реалізації права на МЗ); 3) законодавчий напрям вдосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності ТП НП при проведенні МЗ, а саме розроблення та прийняття проєктів законів України: а) «Про вдосконалення правового регулювання діяльності НП при проведенні МЗ», який забезпечуватиме:

юридичну визначеність застосування превентивних поліцейських заходів і поліцейських заходів примусу під час проведення МЗ; узгоджуватиме статті 185-1, 185-2 КУпАП із статтями 7 і 11 Конвенції про захист прав людини і основних свобод, рішеннями ЄСПЛ в справах Веренцов проти України та Шмушкович проти України; б) «Про реалізацію права на МЗ» (Додатки А і Б).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авер'янов В.Б. Реформування українського адміністративного права: черговий етап. *Право України*. 2000. № 7. С. 6-8.
2. Аврамова О.Є., Савченко А.С. Поліцейське піклування щодо психічно хворих осіб. *Підготовка охоронців правопорядку в Харкові (1917–2017 рр.)*: матеріали наук.-практ. конф. (Харків, 25 листопада 2017 року). Харків: ХНУВС, 2017. С. 45-46.
3. Адміністративна діяльність Національної поліції: навчальний посібник / кер. авт. кол. В.А. Глуховець. Дніпро: ДДУВС, 2017. 248 с.
4. Активісти штурмували головне поліцейське управління Одеси. *Сьогодні*, 11.04.2017. URL: <https://kiev.segodnya.ua/ua/regions/odessa/aktivisty-shturmovali-glavnoe-policeyskoe-upravlenie-odessy-1011973.html>
5. Андрієв В. М. Юридичні гарантії захисту трудових прав працівників. *Форум права*. 2011. № 4. С. 15–20.
6. Анонс: презентація нової платформи Прозорості та Підзвітності місцевих рад. URL: <https://gromko.org.ua/articles/anons-prezentatsiya-novoyi-platformy-prozorosti-ta-pidzvitnosti-mistsevyh-rad/>
7. Байдюк І.І. Адміністративно-правове забезпечення взаємодії Державної прикордонної служби України з правоохоронними органами: дис. ... д-ра філософії: 081. Суми, 2021. 235 с.
8. Бакаянова Н.М., Кубаєнко А.В., Свида О.Г. Організація діяльності Національної поліції України та оперативних підрозділів: навчально-методичний посібник. Одеса: Фенікс, 2020. 251 с.
9. Бандурка О.М. Заходи адміністративного припинення в діяльності поліції: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Харків, 1994. 155 с.

10. Банчук О.А. Поліцейські заходи в контексті європейських стандартів. *Правова держава*. 2016. № 27. С. 330-338.
11. Басараб Р.І. Гарантії діяльності Генерального прокурора України. *Актуальні проблеми держави і права*. 2014. Вип. 71. С. 327-333.
12. Бачинська І.С. Детермінанти корупції в Україні, або чому державні службовці залучені до корупційного процесу. *Ефективність державного управління*. 2012. № 32. С. 377-382.
13. Безега В.В. Розвиток адміністративного законодавства в частині вдосконалення діяльності Національної поліції як суб'єкта сектору безпеки і оборони. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2020. № 2 (31). С. 77-82. doi:10.32837/руув.v0i2(31).570.
14. Безпалова О.І. Загальна характеристика адміністративно-правового забезпечення реалізації правоохоронної функції держави. *Порівняльно-аналітичне право*. 2015. № 2. С. 170-174.
15. Безпалова О.І. Правове забезпечення управління органами поліції України. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 9. С. 111-115.
16. Береза В.В. Поняття та зміст адміністративно-правового статусу Департаменту кіберполіції Національної поліції України. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2018. Вип. 3 (24). С. 58-61.
17. Білас А.І. Правоохоронна діяльність країн ЄС: порівняльно-правове дослідження: дис. ... канд. юрид наук: 12.00.01. Київ, 2016. 227 с.
18. Біліченко В.В. Правові аспекти застосування поліцейських заходів примусу. *Topical issues of the development of modern science: Abstracts of the 3rd International scientific and practical conference (Sofia, November 13–15, 2019)*. Sofia: ACCENT, 2019. С. 369-375.
19. Білобров Т.В. Адміністративно-правовий статус Департаменту кіберполіції Національної поліції України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2020. 209 с.

20. Білоус Т.Л. Аспекти вивчення саморегуляції психічних станів працівників органів внутрішніх справ України у професійній діяльності. *Право і безпека*. 2019. № 4 (75). С. 24-29. doi:10.32631/pb.2019.4.02.

21. Бондар В.В. Адміністративні аспекти підготовки курсантів і студентів для підрозділів поліції превентивної діяльності. *Юридичний бюлетень*. 2018. Вип. 7, Ч. 1. С. 286-290.

22. Бондаренко В.В. Професійна підготовка працівників патрульної поліції: зміст і перспективні напрями: монографія. Київ: Кандиба Т.П., 2018. 524 с.

23. Боровик А.В. Корупційні злочини: цифри, факти, висновки. Сучасний стан кримінального законодавства України: шляхи реформування: зб. матеріалів Міжнар. наук.-прак. інтернет-конф. (м. Ірпінь, 1 березня 2018 р.). Ірпінь: Нілан-ЛТД, 2018. С. 31-34.

24. Боровик А.В. Кримінальні правопорушення, пов'язані з корупцією: проблемні питання поняття та класифікації. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2019. Вип. 56, Т. 2. С. 60-65.

25. Боровик А.В. Підстави юридичної відповідальності за образу представника влади потребують удосконалення. *Вісник пенітенціарної асоціації України*. 2021. № 4(18). С. 60-72. doi:10.32837/ryuv.v0i1(42).1002.

26. Боровик А.В. Юридична колізія при визначенні понять «корупційний злочин» та «корупційне правопорушення» у законодавстві України. *Модернізація законодавства та правозастосування: вимоги часу*: матеріали Міжнар. юридичної наук.-прак. конф. (Київ, 6 грудня 2018 р.). Київ: АртЕк, 2018. С. 186-187.

27. Боровик А.В., Друзенко А.В. Особливості взаємодії національної поліції щодо запобігання і протидії гендерно-обумовленому насильству. *Юридичний бюлетень*. 2021. Вип. 21. С. 109-117. doi:10.32850/LB2414-4207.2021.21.15.

28. Боровик А.В., Дучимінська Л.М. Роль і вплив міжнародно-правових підходів та зарубіжної практики в удосконаленні законодавства України. *Актуальні питання теорії та практики в галузі права, освіти, соціальних та поведінкових наук – 2020*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 23–24 квітня 2020 р.). Чернігів: Академія ДПтС, 2020. Т. 2. С. 31-33.
29. Боровик А.В., Макаренко М.М. Поняття, сутність та класифікація адміністративно-правових методів діяльності національної поліції України. *Juris Europensis Scientia*. 2021. № 1. С. 60-65. doi:10.32837/chern.v0i1.174.
30. Бочек О.І. Зарубіжний досвід застосування поліцейських заходів примусу. *Наука і правоохорона*. 2016. № 4. С. 22-28.
31. Братков С.І. Види поліцейських заходів, що застосовуються Національною поліцією України. *Міжнародний науковий журнал Інтернаука. Серія: Юридичні науки*. 2017. № 2. С. 18-21.
32. Бугайчук К.Л. Деякі питання вдосконалення діяльності органів та підрозділів Національної поліції України. *Право і безпека*. 2019. № 2 (73). С. 13-19. doi:10.32631/pb.2019.2.01.
33. Будь О.А. Нормативні засади застосування адміністративно-превентивних поліцейських заходів. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2018. Вип. 5, Т. 2. С. 40-45.
34. Будь О.А. Характеристика системи превентивних поліцейських заходів крізь призму норм адміністративного законодавства України. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2018. Вип. 3(24). С. 62-65.
35. Булда О.А. Європейський досвід захисту права на свободу мирних зібрань. *Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. Серія 22*. 2017. Вип. 21. С. 79-83.
36. Бурденюк В.М. Засади та принципи діяльності національної поліції України. *Право.ua*. 2015. № 3. С. 57-63.

37. В Одесі під клубом «Ібіца» протестують проти концерту Лободи: У хід пішли петарди та димові шашки. URL: <https://politerno.com.ua/2017/05/28/v-odesi-pid-klubom-ibitsa-protestuyut-protu-kontsertu-lobody-u-hid-pishly-petardy-ta-dymovi-shashky-foto-video/>
38. Вайда Т.С., Домніцак В.В. Удосконалення охорони громадського порядку працівниками органів внутрішніх справ в умовах проведення антитерористичної операції. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2015. № 2. С. 128-137.
39. Васьковська О.В. Конституційне право на мирні збори та механізм його реалізації в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02. Київ, 2007. 20 с.
40. Вдовиченко О. М. Організація забезпечення громадського порядку органами місцевого самоврядування в ЄС: вивчення позитивного досвіду. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2018. № 4, Ч. 1. С. 3-7.
41. Вирок Шевченківського районного суду міста Києва від 14.06.2021 по справі № 761/18548/18. URL: <https://youcontrol.com.ua/catalog/court-document/97849398/>
42. Висновок Головного науково-експертного управління на проект Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо виконання рішень Європейського суду з прав людини у справах “Веренцов проти України” та “Шмушкович проти України”» від 08.04.2019. URL: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=65550&pf35401=481501> (дата звернення: 14.10.2021).
43. Власенко О.Л. Конституційне право громадян на свободу зборів, мітингів, походів і демонстрацій: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02. Київ, 2011. 20 с.
44. Возник М.В. Організаційно-правові засади управління органами внутрішніх справ при забезпеченні масових заходів: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2010. 20 с.

45. Волкова Н.В. Щодо ознак достовірності та достатності доказів у цивільному судочинстві. *Правове життя сучасної України*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 15 травня 2020 року): у 3 т. Одеса: Гельветика, 2020. Т. 2. С. 330-332.

46. Волокітенко І.О. Шляхи вдосконалення діяльності превентивних підрозділів Національної поліції України у сфері дотримання прав та свобод людини. *Правова позиція*. 2020. № 4 (29). С. 73-77. doi:10.32836/2521-6473.2020-4.15.

47. Галуцько В.М. Адміністративна відповідальність іноземців та осіб без громадянства в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2010. 180 с.

48. Гармаш В.В. Адміністративно-правовий статус кінологічних підрозділів Національної поліції України: сутність і зміст. *Право і безпека*. 2020. № 4 (79). С. 26-31. doi:10.32631/pb.2020.4.03.

49. Гладка О.В. Передумови реалізації адміністративно-правової доктрини людиноцентризму. *Lex portus*. 2017. № 1. С. 64-73.

50. Гладкий В.В. Конституційний антикорупційний правовий режим. *Правовий вимір конституційної та кримінальної юрисдикції в Україні та світі*. Другі юридичні читання: матеріали Всеукр. наук. конф. (м. Одеса, 26 квітня 2019 року). Одеса: Фенікс, 2019. С. 9-15.

51. Гладкий В.В. Практика Європейського суду з прав людини у діяльності органів правосуддя як антикорупційний інструмент: проблеми та шляхи їх вирішення. *Практика ЄСПЛ в діяльності органів прокуратури і суду: виклики та перспективи*: матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 13 червня 2018 р.). Київ: НАПУ, 2018. С. 35-39.

52. Громадське обговорення щодо проекту Антикорупційної програми Міністерства культури та інформаційної політики України на 2021-2022 роки. URL: <https://www.mkip.gov.ua/news/6604.html>

53. Грохольський В.Л. Адміністративно-правове забезпечення діяльності органів національної поліції України з удосконалення реалізації правозахисної функції держави. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2019. № 4, Ч. 3. С. 132-135. doi:10.32850/sulj.2019.4.3.30.

54. Гурковський М.П., Єсімов С.С. Основні принципи діяльності поліції щодо забезпечення конституційних прав і свобод людини та громадянина в Україні. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія: Юридична*. 2017. № 1. С. 171-184.

55. Дараганова Н.В. Дискусійні питання класифікації суб'єктів адміністративного права. *Вісник НТУУ «КПІ». Серія: Політологія. Соціологія. Право*. 2010. № 4 (8). С. 206-210.

56. Дахова І.І. Свобода зібрань: нормативна регламентація в Україні та практика Європейського суду з прав людини. *Legal sciences: research and European innovations: conference proceedings of International scientific and practical conference (Czestochowa, April 23–24, 2021)*. Czestochowa: Baltija Publishing, 2021. С. 43-46. doi:10.30525/978-9934-26-074-2-9.

57. Деділова Т.В. Вираження цілей перспективного розвитку підприємства: інноваційна стратегія. *Маркетинг інновацій і інновації в маркетингу: збірник тез доповідей П'ятої міжнар. наук.-практ. конф. (м. Суми, 29 вересня – 01 жовтня 2011 року)*. Суми: Папірус, 2011. С. 54-56.

58. Декларация о защите всех лиц от пыток и других жестоких, бесчеловечных или унижающих достоинство видов обращения и наказания: Резолюция ГА ООН от 09.12.1975 № 3452 (XXX). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_084 (дата звернення: 12.06.2021).

59. Декларация о полиции, утвержденная резолюцией Парламентской ассамблеи Совета Европы от 08.05.1979 № 690. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_803 (дата звернення: 14.08.2020).

60. Декларация ООН о ликвидации всех форм расовой дискриминации, принятая резолюцией ГА ООН от 20.11.1963 № 1904 (XVIII). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_338 (дата звернення: 12.06.2021).

61. Декларация про ліквідацію всіх форм нетерпимості та дискримінації на основі релігії чи переконань прийнята і проголошена резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 25.11.1981 № 36/55. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_284 (дата звернення: 14.08.2020).

62. Денисюк Д.С. Принципи діяльності національної поліції України: теорія та практика реалізації. *Митна справа*. 2015. № 5. С. 63-68.

63. Деревягін О.О. Правове регулювання діяльності органів національної поліції у сфері протидії злочинним посяганням на майно громадян. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка*. 2016. № 4 (76). С. 191-198.

64. Діденко С.В. Адміністративно-правовий статус Національної поліції у сфері забезпечення обігу та застосування зброї в Україні. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2016. № 3. С. 88-92.

65. Дідик Н.І. Превентивні функції в діяльності патрульної поліції. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка*. 2016. № 2. С. 188-194.

66. Дідик Н.І., Костовська К.М. Адміністративно-правові аспекти взаємодія поліції та громади. *Порівняльно-аналітичне право*. 2020. № 4. С. 466-471.

67. Дії поліцейського під час здійснення поверхневої перевірки. Особливості застосування кайданків: методичні рекомендації / В.А. Дідковський, В.В. Бондаренко, В.А. Сягровець та ін. Київ: НАВС, 2021. 62 с.

68. Дмитрик Р.В. Адміністративно-правовий статус поліцейського в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2021. 204 с.

69. Долинний А.В. Адміністративно-правове забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2017. 198 с.

70. Домброван Н.В., Ізбаш К.С. Превентивні заходи реагування поліції на правопорушення. *Соціально-правові студії*. 2020. Вип. 3 (9). С. 84-90. doi:10.32518/2617-4162-2020-3-84-90.

71. Драка, маты, оскорбления и задержание: как Нацкорпус пикетировал «Метрополь» на бульваре Пушкина. *Кременчуцька газета*, 16.12.2017. URL: <http://kg.ua/news/v-kremenchuge-nackorpus-i-policiya-romenyalis-silou>

72. Дрозд О. Ю., Романов М. Ю. Конституційне право громадян на мирні зібрання в системі сучасних правових цінностей. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. Т. 121, № 4. С. 36–45. doi:10.33270/01211214.36.

73. Євграфова Є.П. Об'єктивність права: теоретико-прикладні засади: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.01. Київ, 2016. 446 с.

74. Європейська конвенція про запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню від 26.11.1987. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_068 (дата звернення: 14.08.2020).

75. Євтушок В.А., Цебинога В.Ю. Принципи діяльності поліції: зарубіжний досвід і перспективи впровадження в Україні. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка*. 2019. № 1 (85). С. 173-179. doi:10.33766/2524-0323.85.173-179.

76. Єсімов С.С. Шляхи вдосконалення діяльності Національної поліції щодо забезпечення транспортної безпеки. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія: Юридична*. 2018. Вип. 3. С. 158-168.

77. Жила С.Ю. Правові та організаційні засади забезпечення громадської безпеки підрозділами Національної поліції: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Одеса, 2016. 222 с.

78. З'явилося відео побиття поліцейського під Радою. *Корреспондент.net*, 19.10.2019. URL: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/3897185-mitynh-pid-radoui-chetvero-postrazhdalykh>

79. Завальний М.В. Сутність та завдання взаємодії Національної поліції з органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування щодо забезпечення публічної безпеки та порядку. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2018. Вип. 3, Т. 1. С. 146-150.

80. Завгородній В.А. Право на мирні зібрання в практиці Європейського Суду з прав людини. *Актуальні питання забезпечення публічного порядку та безпеки в сучасних умовах: вітчизняний та міжнародний досвід*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 17 листопада 2017 року). Дніпро: Ліра ЛТД, 2017. С. 104-109.

81. Загальна декларація прав людини, прийнята і проголошена резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 10.12.1948№ 217 А (III). *Офіційний вісник України*. 2008. № 93. Ст. 3103.

82. Загальна характеристика та порядок застосування тимчасово обмеження в користуванні спеціальним правом : методичні рекомендації / Ж.В. Удовенко, В.В. Юсупов, М.Ф. Сокиран, І.І. Йовенко. Київ : НАВС, 2014. 32 с.

83. Загороднюк А.Г. Конституційне право громадян на збори, мітинги, походи і демонстрації: питання теорії та практики: дис. ... д-ра філос.: 081. Вінниця, 2021. 268 с.

84. Загороднюк А.Г. Право на мирні зібрання в системі конституційних прав і свобод людини і громадянина. *Правничий часопис Донецького університету*. 2018. № 1-2. С. 11-16. doi:10.31558/2518-7953.2018.1-2.2.

85. Закон України «Про Національну поліцію»: науково-практичний коментар / за заг. ред. В.В. Сокурєнка. Харків: ХНУВС, 2016. 408 с.
86. Заросило В.О. Порівняльний аналіз адміністративної діяльності міліції України та поліції зарубіжних країн (Великобританії, США, Канади та Франції): дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2002. 250 с.
87. Звіт Національної поліції України про результати роботи у 2021 році. URL: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/17-civik-2018/zvit2021/Zvit_NPU_2021_.pdf (дата звернення: 19.04.2022).
88. Звіт про діяльність Державного бюро розслідувань за 2021 рік. Київ: 2022. 49 с.
89. Іванцов В.О., Чишко К.О. Характеристика поліцейських заходів крізь призму методів адміністративної діяльності поліції. *Процес модернізації системи державного управління: конституційний, адміністративний та фінансовий аспекти*: колективна монографія / за заг. ред. А.С. Нестеренко. Одеса: Гельветика, 2017. 528 с. URL: <http://univd.edu.ua/science-issue/issue/2053> (дата звернення: 11.07.2021).
90. Іванцов В.О. Особливості застосування міліцією заходів адміністративного примусу щодо боротьби з правопорушеннями економічної спрямованості. *Право і безпека*. 2011. № 2 (39). С. 152-157.
91. Іванцов В.О., Чишко К.О. Співвідношення адміністративного примусу як методу адміністративної діяльності поліції та поліцейських заходів. *Підготовка охоронців правопорядку в Харкові (1917–2017 рр.)*: матеріали наук.-практ. конф. (Харків, 25 листопада 2017 року). Харків: ХНУВС, 2017. С. 136-138.
92. Ізбаш К.С. Превентивні поліцейські заходи. *Роль та місце правоохоронних органів у розбудові демократичної правової держави*: матеріали VIII міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 25 березня 2016 року). Одеса: ОДУВС, 2016. С. 153-155.

93. Іщенко Л.В. Непримусові заходи адміністративного впливу в діяльності Національної поліції: загальна характеристика. *Вісник Харківського національного університету імені ВН Каразіна. Серія: Право.* 2016. № 21. С. 177-180.

94. Йовенко І.І. Компетенція територіальних підрозділів національної поліції України в контексті забезпечення реалізації права на мирні зібрання. *Перспективні напрямки розвитку юридичної науки у XXI сторіччі* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 17–18 лютого 2021 р.). Київ : Науково-дослідний інститут публічного права, 2021. С. 40–43.

95. Йовенко І.І. Концептуально-стратегічний напрям вдосконалення регулювання діяльності територіальних підрозділів національної поліції при проведенні мирних зібрань. *Науковий вісник публічного та приватного права.* 2022. Вип. 1. С. 98–103.

96. Йовенко І.І. Особливості адміністративно-правового статусу територіальних підрозділів Національної поліції як суб'єкта забезпечення реалізації права на мирні зібрання. *Юридична наука.* 2020. № 8. С. 188–195.

97. Йовенко І.І. Принципи діяльності територіальних підрозділів національної поліції України щодо забезпечення реалізації конституційного права на мирні зібрання. *Юридична наука.* 2019. № 12, Т. 2. С. 209–214.

98. Йовенко І.І. Реалізації конституційного права на мирні зібрання як об'єкт адміністративно-правового регулювання. *KELM.* 2022. № 1(45). С. 177–181 doi:10.51647/kelm.2022.1.26 (Республіка Польща).

99. Йовенко І.І. Реалізація права на мирні зібрання як предмет адміністративної діяльності територіальних підрозділів національної поліції України. *Взаємодія суспільства і науки проблеми та перспективи* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 15–16 лютого 2017 р.). Київ : Науково-дослідний інститут публічного права, 2017. С. 55–57.

100. Йовенко І.І. Система суб'єктів забезпечення реалізації конституційного права на мирні зібрання в Україні. *Науковий вісник*

публічного та приватного права. 2021. Вип. 6. С. 13–19. doi:10.32844/2618-1258.2021.6.3.

101. Йовенко І.І. Територіальні підрозділи національної поліції України в системі суб'єктів забезпечення реалізації конституційного права на мирні зібрання. *Виклики сучасності та наукові підходи до їх вирішення* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 12–13 серпня 2020 р.). Київ : Науково-дослідний інститут публічного права, 2020. С. 32–34.

102. Йовенко І.І., Калиновський О.В. Особливості взаємодії органів внутрішніх справ України та іноземних держав щодо розшуку підозрюваних (обвинувачених). *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. 2013. № 2(30). С. 18-26.

103. Йовенко І.І., Майгур М.О. Про злочин, передбачений частиною 2 статті 149 Кримінального кодексу України «Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо людини» : макет матеріалів кримінального провадження. Харків : Головне слідче управління МВС України, 2013. 130 с.

104. Йовенко І.І., Топчій В.В. Зупинення досудового розслідування для виконання процесуальних дій у межах міжнародного співробітництва. *Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України. Серія : Економіка, право*. 2014. № 2(65). С. 107–113.

105. Калашнік В.П. Види заходів, що реалізуються органами національної поліції та місце серед них адміністративного примусу. *Юридична наука*. 2020. № 4 (106), Т. 1. С. 79-85 doi:10.32844/2222-5374-2020-106-4-1.10.

106. Калаянов Д.П. Поліція країн ЄС та використання її досвіду в адміністративній діяльності органів внутрішніх справ України: теорія і практика: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2010. 40 с.

107. Каленіченко Л.І. Забезпечення реалізації юридичної відповідальності заходами Національної поліції. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2018. № 2. С. 12-15.

108. Каленіченко Л.І. Юридична відповідальність як форма державно-правового примусу: загальнотеоретична характеристика: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.01. Харків, 2018. 40 с.

109. Капинос О.В. Теоретико-правові засади функціонування адміністративного судочинства в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Запоріжжя, 2021. 312 с.

110. Катрич Д.К. Адміністративно-правовий статус Національної поліції України: поняття і зміст. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2016. Вип. 36, Т. 2. С. 31-35.

111. Кобець М.П., Бочек О.І. Застосування поліцейських заходів в аспекті дотримання прав людини і громадянина. *Наука і правоохорона*. 2018. № 3. С. 54-60.

112. Кобзар О.Ф. Адміністративно-правове регулювання поліцейської діяльності в Україні: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Дніпропетровськ, 2016. 418 с.

113. Кобзар О.Ф. Адміністративно-правове регулювання поліцейської діяльності в Україні: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Дніпропетровськ, 2016. 36 с.

114. Кобзар О.Ф. Основні положення взаємодії міліції з іншими правоохоронними органами держави. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2013. Вип. 21, Ч. 2. С. 201-211.

115. Кобрусєва Є.А. Адміністративно-правове забезпечення права на мирні зібрання: теоретичні, практичні та порівняльно-правові аспекти: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Дніпро, 2021. 450 с.

116. Кобрусєва Є.А. Суб'єкти адміністративного права як учасники суспільних відносин у сфері забезпечення права на мирні зібрання. *Вісник Запорізького національного університету. Серія: Юридичні науки*. 2020. № 4, Т. 2. С. 132-140. doi:10.26661/2616-9444-2020-4.2-19.

117. Кобрусєва Є.А. Суб'єкти владних повноважень, як сторони суспільних відносин у сфері забезпечення права на мирні зібрання. *Правові новели*. 2019. № 7. С. 37-41.

118. Коваленко Л.П., Тарасов І.С. Поліцейські заходи патрульної поліції. *Вісник Запорізького національного університету. Серія: Юридичні науки*. 2016. № 4. С. 59-64.

119. Коваленко Л.П., Тарасов І.С. Поліцейські заходи патрульної поліції. *Вісник Запорізького національного університету. Серія: Юридичні науки*. 2016. № 4. С. 59-64.

120. Ковалів М.В. Правоохоронні (поліцейські) заходи реагування на правопорушення. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія: Юридична*. 2017. № 4. С. 245-253.

121. Ковалів М.В. Форми взаємодії органів внутрішніх справ і громадськості у сфері охорони громадського порядку. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2011. Вип. 2. С. 179-187.

122. Ковач А. В. Юридичні гарантії на підприємницьку діяльність в системі прав людини. *Державне будівництво та місцеве самоврядування*. 2018. Вип. 35. С. 240–249.

123. Когут Я.М. Принципи діяльності Національної поліції в Україні. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія: Юридична*. 2015. Вип. 3. С. 132-140.

124. Когут Я.М., Пряхіна Н.О., Жидецький Ю.Ц. Правові та психологічні аспекти застосування поліцейських заходів. *Соціально-правові студії*. 2021. Вип. 4 (14). С. 197-203. doi:10.32518/2617-4162-2021-4-197-203.

125. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06.07.2005 № 2747-IV (у ред. від 01.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15> (дата звернення: 19.01.2022).

126. Кодекс поведения должностных лиц по поддержанию правопорядка, утвержденный резолюцией ГА ООН от 17.12.1979 № 34/169. *Официальные отчеты. Тридцать четвертая сессия (ГА ООН)*. Москва: Международные отношения, 1989. Дополнение № 46 (A/34/46). С. 238-240.

127. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 № 8073-X (у ред. від 05.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> (дата звернення: 15.01.2022).

128. Козленко В.Г. Види гарантій діяльності Національного антикорупційного бюро України. *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 1. С. 98-102.

129. Коллер Ю.С. Місце та роль заходів примусу в діяльності Національної поліції України. *Наука і правоохорона*. 2017. № 3 (37). С. 77-84.

130. Комзюк А.Т. Адміністративний примус в правоохоронній діяльності міліції в Україні: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Харків, 2002. 408 с.

131. Комірчий П.О. Адміністративно-правові засади публічної служби у правоохоронній сфері України: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2020. 611 с.

132. Комірчий П.О. Публічна служба в правоохоронній сфері України: теорія та практика: монографія. Київ: Маслаков, 2020. 476 с.

133. Комісаров О.Г. Концептуальні засади застосування поліцейських заходів примусу та їх використання у підготовці поліцейських. *Особливості підготовки поліцейських в умовах реформування системи МВС України: матеріали I міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 20 травня 2016 року)*. Харків: ХНУВС, 2016. С. 146-149.

134. Конвенція ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок від 18.12.1979. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207 (дата звернення: 14.08.2020).

135. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004 (дата звернення: 19.07.2020).

136. Конвенція про політичні права жінок від 20.12.1952. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_156 (дата звернення: 14.08.2020).

137. Конвенція про права дитини від 20.11.1989. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021 (дата звернення: 14.08.2020).

138. Конвенція про свободу асоціації та захист права на організацію від 09.07.1948 № 87. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_125 (дата звернення: 14.08.2020).

139. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання від 10.12.1984. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085 (дата звернення: 14.08.2020).

140. Конституція України: Закон України Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (у ред. від 01.01.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/254к/96-вр> (дата звернення: 03.05.2020).

141. Коренева М.М. Адміністративно-правовий механізм зниження юридичних ризиків у заходах примусу органів виконавчої влади України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2017. 220 с.

142. Костенко І.В., Білоусова К.В. Поліцейські заходи в Україні: види та застосування. *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. Серія: Політологія. Соціологія. Право. 2021. № 2 (50). С. 134-137. doi:10.20535/2308-5053.2021.№2(50).242898.

143. Кощинець В.В. Теоретико-методологічні засади спеціального психологічного пізнання в юрисдикційному процесі: дис. ... д-ра юрид. наук: 19.00.06. Київ, 2019. 398 с.

144. Краснова М.Г. Реформування поліцейського корпусу на пострадянському просторі: практичні навички та труднощі реформування структури на прикладах України, Грузії, Молдови, Киргизії. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія: Питання політології*. 2015. Вип. 28. С. 126-132.

145. Краснояров Ф.Ф. Удосконалення методів управління органами внутрішніх справ у контексті євроінтеграційних процесів в Україні. *Форум права*. 2014. № 2. С. 223-228.

146. Кривошеїн П.П. Адміністративно-правовий статус замовника об'єкта будівництва. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 2. С. 133-137.

147. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III (у ред. від 05.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> (дата звернення: 15.01.2022).

148. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI (у ред. від 05.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 16.01.2022).

149. Крищенко А.Є. Адміністративно-правовий статус керівника територіального органу Національної поліції в сфері забезпечення публічної безпеки і порядку: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2019. 255 с.

150. Кузьменко Ю.В., Думанський Р.В. Міжнародний досвід здійснення превентивної діяльності органами поліції. *Пріоритетні напрямки розвитку та реформування правоохоронних органів України: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Херсон, 26 лютого 2021 року) / за ред. О.О. Шкути*. Херсон: Херсонський факультет ОДУВС, 2021. С. 18-23.

151. Куракін О.М., Романов М.Ю. Право на мирні зібрання: від авторитаризму до демократії. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки*. 2016. Вип. 1, Т. 1. С. 39-42.

152. Курило С.Л. Адміністративно-правові засоби взаємодії органів внутрішніх справ з органами місцевої влади з питань забезпечення громадської безпеки та громадського порядку: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Харків, 2013. 195 с.

153. Куркова К.М. Адміністративні процедури як інструмент захисту прав людини у зарубіжних країнах. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Право.* 2013. Вип. 182, Ч. 1. С. 264-272.

154. Куркова К.М. Адміністративні процедури: проблема нормотворчості (досвід України та США). *Порівняльно-аналітичне право.* 2019. № 6. С. 272-275.

155. Лакійчук Я.О. Адміністративно-правове забезпечення превентивної діяльності поліції: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2019. 219 с.

156. Лакійчук Я.О. До характеристики організаційних заходів поліції щодо здійснення нею превентивних заходів. *Прикарпатський юридичний вісник.* 2018. Вип. 1. (22), Т. 5. С. 132-135.

157. Ластович Д.М. Поняття адміністративно-правового статусу поліції як суб'єкта надання поліцейських послуг. *Наше право.* 2015. № 6. С. 71-75.

158. Лепех Ю.С. Питання про співвідношення понять «правотворчість» та «нормотворчість». *Вісник Національного університету «Львівська політехніка».* Серія: *Юридичні науки.* 2016. № 855. С. 225-231.

159. Литвин В.В. Психолого-правові засади удосконалення професійної діяльності поліцейських патрульної поліції: дис. ... канд. юрид. наук: 19.00.06. Київ, 2019. 260 с.

160. Лісничук О.В. Пошуки формули нового суспільного договору після Євромайдану. *Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України.* 2017. Вип. 5-6. С. 231-243.

161. Ліщинська В.О. Реалізація права на мирні зібрання в Україні та Польщі. *Порівняльно-аналітичне право*. 2019. № 1. С. 82-84.

162. Логвиненко Б. О. Проблемні питання адміністративної відповідальності за порушення порядку організації і проведення зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій. *Law. State. Technology*. 2021. № 2. С. 31-35. doi:10.32782/LST/2021-2-4.

163. Логвиненко М.І. Правове регулювання діяльності міліції по забезпеченню політичного права громадян на свободу зборів, мітингів, вуличних походів та демонстрацій: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Харків, 2003. 19 с.

164. Лошицький М.В. Використання зарубіжного досвіду як умова вдосконалення адміністративно-правового забезпечення професійної підготовки працівників міліції (поліції). *Юридична наука*. 2015. № 2. С. 34-42.

165. Лях В.В. Адміністративно-правові засади оптимізації діяльності правоохоронних органів у сфері забезпечення фінансової безпеки України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Запоріжжя, 2021. 204 с.

166. Лях В.В. Взаємодія правоохоронних органів як сфера об'єктивації адміністративно-правових відносин із забезпечення фінансової безпеки держави. *Юридична наука: виклики і сьогодення: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 8-9 червня 2018 року)*. Одеса: Причорноморська фундація права, 2018. С. 67-69.

167. Ляшук Р.М. Спеціальні принципи застосування силових заходів Державної прикордонної служби України. *Форум права*. 2009. № 2. С. 244-249.

168. Макаруч В.В. Поняття правового статусу правоохоронних органів. *Правові горизонти*. 2020. № 23. С. 90-94. doi:10.21272/legalhorizons.2020.i23.p90.

169. Марусяк Л.О., Павлюк Н.М. Міжнародні стандарти діяльності поліції у сфері захисту права власності. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 3. С. 257-260. doi:10.32782/2524-0374/2020-3/62.

170. Маслова А.Б. Концепція людиноцентризму в адміністративному праві: передумови виникнення, зміст та нормативна основа. *Jurnalul juridic national: teorie și practică*. 2020. № 4 (44). С. 118-128.

171. Матвійчук А.В. «Конституційні обов'язки держави»: проблеми визначення поняття. *Конституційно-правові академічні студії*. 2018. № 1. С. 51-57.

172. Матвійчук А.В. Обов'язки держави як соціальний феномен. *Dictum factum*. 2018. № 1. URL: <https://df.duit.in.ua/index.php/dictum/article/view/15/9> (дата звернення: 16.08.2020).

173. Матієнко Т.В. Тактичні особливості спілкування поліцейського з правопорушниками. *Jurnalul juridic national: teorie și practică*. 2020. № 3 (43). С. 102-106.

174. Мацелик Т.О. Адміністративна правосуб'єктність як онтологічна здатність особи бути суб'єктом адміністративного права. *Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Правознавство*. 2011. Вип. 597. С. 90-94.

175. Мацелик Т.О. Суб'єкти адміністративного права: поняття та система: монографія. Ірпінь: НУ ДПС України, 2013. 342 с.

176. Медведенко С.В. Адміністративно-правові основи взаємодії Національної поліції України з громадськістю в правоохоронній діяльності: дис. ... д-ра філософії: 081. Одеса, 2020. 283 с.

177. Медведенко С.В. Зарубіжний досвід взаємодії поліції з громадськістю на прикладі Великобританії та Бельгії. *Актуальні проблеми держави і права*. 2019. № 83. С. 135-142.

178. Мельник Д.Л. Маркетингова стратегія підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2009. № 3. С. 213-219.

179. Мельник Р.С. Забезпечення законності застосування заходів адміністративного примусу, не пов'язаних з відповідальністю: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Харків, 1999. 211 с.

180. Мельник Р.С. Концепція людиноцентризму у сучасній доктрині адміністративного права. *Право України*. 2015. № 10. С. 157-165.
181. Мельник Р.С. Новели сучасної концепції українського адміністративного права. *Lex portus*. 2017. № 5. С. 5-16.
182. Мельник Р.С. Право на свободу мирних зібрань: теорія і практика. Київ: ВАІТЕ, 2015. 168 с.
183. Мельничук М.А. Правові основи соціального партнерства міліції в умовах трансформації громадянського суспільства в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01. Київ, 2015. 195 с.
184. Мех Ю.В., Уварова М.В. Поліцейські заходи примусу та превентивні заходи: умови та особливості застосування. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 11. С. 482-485. doi:10.32782/2524-0374/2021-11/123.
185. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації від 21.12.1965. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_105 (дата звернення: 12.06.2021).
186. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16.12.1966. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043 (дата звернення: 19.07.2020).
187. Мозгова А.А. Адміністративно-правова охорона прав і свобод громадян в умовах Євроінтеграції: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2020. 214 с.
188. Мозговий О.О. Гарантії діяльності сервісних центрів Міністерства внутрішніх справ України. *Порівняльно-аналітичне право*. 2018. № 5. С. 230-232.
189. Моніторингова кампанія «Поліція під контролем» / Асоціація УМДПЛ. URL: <https://umdbl.info/policeundercontrol/>
190. Мороз С.П. Образ держави у правовому дискурсі: діяльнісний аспект. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2017. № Спецвип., Ч. 1. С. 12-15.

191. Московець В.І. Взаємодія міліції та населення в охороні громадського порядку. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2000. № 10. С. 284-288.

192. Мукоїда Р.В. Порядок застосування поліцейських засобів примусу. *Організація професійної підготовки в підрозділах Національної поліції України*: матеріали круглого столу (м. Одеса, 31 жовтня 2017 року). Одеса: ОДУВС, 2017. С. 132-134.

193. Мулявка Д.Г. Адміністративно-правове забезпечення приватної детективної (розшукової) та недержавної охоронної діяльності: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Ірпінь, 2020. 492 с.

194. Мулявка Д.Г. Порядок взаємодії податкової міліції з державними органами. *Податкова міліція: 21 рік на захисті економічної безпеки держави*: тези доповідей науково-практичного семінару (м. Ірпінь, 06 лютого 2019 року). Ірпінь: УДФС України, 2019. С. 51-53.

195. На акції під Мінрегіоном побили поліцейського, відкрили справу. *РБК-Україна*, 29.12.2020. URL: <https://www.rbc.ua/ukr/news/aktsii-minregionom-pobili-politseyskogo-otkryli-1609159892.html>

196. На акції під ОПУ постраждали 27 правоохоронців, усіх затриманих відпустили – поліція. *Радіо Свобода*, 24.02.2021. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-sternenko-aktsiya-politsiya-postrazhdali-zatrymani/31118813.html>

197. На Майдан вийшли 10 тисяч протестувальників. *Вечірній Київ*, 07.10.2019. URL: <https://vechirniy.kyiv.ua/news/36040/> (дата звернення: 19.10.2021).

198. Надмірне застосування сили та масові затримання: поліція розіграла акцію протесту біля українського парламенту. URL: <https://ua.odfoundation.eu/a/8584,nadmirne-zastosuvannja-syly-ta-masovi-zatrymannja-policija-rozihnala-akciju-protestu-bilja-ukrayinskoho-parlamentu/>

199. Надьон О.В., Помаза-Пономаренко А.Л. Правовий механізм державного регулювання фінансової безпеки банків України: монографія. Харків: НУЦЗУ, 2018. 198 с.

200. Національний моніторинг незаконного насильства в поліції в 2020 році. Харків : ХІСД, 2020. 64 с.

201. Не чіпай мову: учасникам акції довелося фактично видирати активіста в поліції – включення. 5 канал, 16.07.2020. URL: <https://www.5.ua/suspilstvo/ne-chipai-movu-uchasnykam-aktsii-dovelosia-faktychno-vydyraty-aktyvista-v-politsii-vkliuchennia-219543.html>

202. О порядке организации и проведения собраний, митингов, уличных шествий и демонстраций в СССР: Указ Президиума Верховного Совета СССР от 28.07.1988 № 9306-XI. URL: <https://zakonbase.ru/content/base/4430#024d6> (дата звернення: 19.06.2020) [не чин.].

203. О собраниях, митингах, демонстрациях, шествиях и пикетированиях: ФЗ РФ от 19.06.2004 № 54-ФЗ. *Собрание законодательства Российской Федерации*. 2004. № 25. Ст. 2485.

204. Обговорення питань виявлення корупційних ризиків у діяльності МВС в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення України / ОДУВС, 06.05.2022. URL: <http://oduvs.edu.ua/news/115299/>

205. Оверченко Д.Г. Мета, завдання, принципи та функції превентивної діяльності поліцейських відділів масових та охоронних заходів. *International Journal of Innovative Technologies in Social Science*. 2018. № 5(9), Vol. 1. С. 15-19. doi:10.31435/rsglobal_ijitss/01072018/5950.

206. Оверченко Д.Г. Тактико-психологічні аспекти превентивної діяльності поліцейських відділів масових і охоронних заходів: дис. ... д-ра філософії: 081. Одеса, 2021. 263 с.

207. Озон: подробиці громадського спостереження за справедливістю судів. *Громадське Телебачення*, 09.10.2014. URL: <https://hromadske.radio/podcasts/rizne/ozon-podrobysci-gromadskogo-sposterezhennya-za-spravedlyvistyusudiv>

208. Онишко О.Б. Правове підґрунтя забезпечення права на свободу мирних зібрань у Польщі та Україні. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія: Юридична*. 2015. № 4. С. 44-51.

209. Онищенко С.М. Адміністративно-правове забезпечення права на мирні зібрання: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2019. 209 с.

210. Організація охорони публічного порядку : навчальний посібник / Д. В. Андреев, С. Г. Братель, Ю. А. Ваньчик, Н. І. Золотарьова та ін.; за ред. В. А. Кулікова. Київ : ФОП Маслаков, 2019. 164 с.

211. Орлов В. А. Правові засади становлення муніципальної варти в Україні. *Правовий часопис Донбасу*. 2019. № 1. С. 62-69. doi:10.32366/2523-4269-2019-66-1-62-69.

212. Осадчий В.І. Якість кримінального закону—важлива складова охорони прав і свобод людини. *Dictum factum*. 2018. № 2. URL: <https://df.duit.in.ua/index.php/dictum/article/download/40/33> (дата звернення: 17.08.2021).

213. Основные принципы применения силы и огнестрельного оружия должностными лицами по поддержанию правопорядка, принятые резолюцией Восьмого Конгресса ООН по предупреждению преступности и обращению с правонарушителями от 07.09.1990. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_334 (дата звернення: 14.08.2020).

214. Падалка О.А. Адміністративно-правовий статус Національної поліції України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Харків, 2016. 216 с.

215. Падалка О.А. Щодо сутності правового статусу Національної поліції України. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2015. Вип. 3, Т. 2. С. 132-135.

216. Пайда Ю.Ю. Застосування примусу правоохоронними органами України: окремі аспекти. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2021. № 3. С. 94-101. doi:10.31733/2078-3566-2021-3-94-101.

217. Пам'ятка працівника Національної поліції України: інформаційно-довідкові матеріали з питань професійного спілкування поліцейських / уклад.: І.В. Клименко, Д.В. Швець, О.О. Євдокімова, Я.С. Посохова. Харків: ХНУВС, 2017. 52 с.

218. Панова О.О. Організація діяльності органів поліції щодо підтримання публічної безпеки та порядку під час проведення масових заходів. *Society, Politics, Administration in Central Europe*. 2017. Vol. 2. P. 42-46.

219. Панькевич В.М., Сухоребра Т.І. Дотримання принципу рівноправності громадян під час застосування превентивних поліцейських заходів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2021. Вип. 65. С. 69-72. doi:10.24144/2307-3322.2021.65.12.

220. Паньок С.І. Свобода мирних зібрань: порівняльний аналіз законодавства країн-сусідів України. *Журнал східноєвропейського права*. 2021. № 88. С. 153-161.

221. Парханов Г.Р. Превентивна діяльність поліції у сфері ювенальної превенції. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки*. 2018. № 2, Т. 3. С. 80-84.

222. Передерій О.С., Григоренко Є.І. Особливості правового статусу Національної поліції в Україні (теоретико-правовий аспект). *Вісник Харківського національного університету імені ВН Каразіна. Серія: Право*. 2015. № 20. С. 35-38.

223. Пестрецов М.О. Особливості правового регулювання діяльності підрозділів карного розшуку у протидії злочинним посяганням на помешкання громадян. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2013. № 2 (87). С. 193-202.

224. Пилипів Р.М. Проблеми правозастосування поліцейських заходів під час нагляду за дорожнім рухом. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2017. № 2. С. 81-88.

225. Пипяк М.І. Адміністративний суд в системі державних органів України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Львів, 2016. 191 с.

226. Після «спекотного» протесту на Банковій поліція затримала ветерана Особу 1. Його намагалися відбити, та марно. URL: <https://novynarnia.com/2021/03/21/sord-arrest/>

227. Пісоцька К.О. Нормативно-правове забезпечення діяльності підрозділів ювенальної превенції. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2020. № 1 (30). С. 117-121. doi:10.32837/ryuv.v0i1(30).529.

228. Плевако А.А. Досвід Великої Британії для вдосконалення діяльності поліції в Україні. *The scientific potential of the present: Proceedings of the International Scientific Conference (St. Andrews, December 1, 2016)*. Vinnytsia: Rogalska, 2016. С. 51-53.

229. Плугатар Т.А. Принципи діяльності поліції у сучасній демократичній державі. *Наука і правоохорона*. 2015. № 4. С. 33-41.

230. Погребиська А.О. Проблемні питання щодо застосування превентивних поліцейських заходів. *Митна справа*. 2015. № 5 (2). С. 82-86.

231. Подоляка А.М. Взаємодія державних органів в охороні громадського порядку. *Форум права*. 2009. № 2. С. 338-344.

232. Поклад О.В. Громадський контроль за діяльністю поліції: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Запоріжжя, 2018. 17 с.

233. Поліція з народом? Як (не) змінилась робота правоохоронців після Революції гідності. *Громадське Телебачення*, 20.02.2021. URL: <https://hromadske.ua/posts/policiya-z-narodom-yak-ne-zminilas-robota-pravoohoronciv-pislya-revolyuciyi-gidnosti>

234. Поліщук А.О. Забезпечення прав людини при застосуванні заходів адміністративного примусу поліцією: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2017. 178 с.

235. Поліщук А.О. Окремі аспекти щодо визначення адміністративного примусу в діяльності Національної поліції. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2017 № 1 (81). С. 76-81.

236. Поліщук В.Г. Адміністративно-правове регулювання та практика проведення масових заходів: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Харків, 1999. 17 с.

237. Половніков В.В. Деякі особливості структури управління у сфері охорони та захисту державного кордону України. *Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України*. 2019. № 20. С. 111-120.

238. Постанова Вінницького окружного адміністративного суду від 05.05.2017 по справі № 802/719/17-а. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/66356937> (дата звернення: 02.06.2020).

239. Постанова Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 01.05.2016 по справі № 804/2492/16. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/57493728> (дата звернення: 03.06.2020).

240. Постанова Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 08.09.2017 по справі № 804/5710/17. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/68738272> (дата звернення: 03.06.2020).

241. Постанова Донецького окружного адміністративного суду від 29.04.2016 по справі № 805/1173/16-а. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/57492542> (дата звернення: 03.06.2020).

242. Постанова Житомирського апеляційного адміністративного суду від 24.06.2018 по справі № 806/3127/18. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/74903223> (дата звернення: 03.06.2020).

243. Постанова Золотоніського міськрайонного суду Черкаської області від 16.11.2021 по справі № 695/3163/21 (провадження № 3/695/2104/21). URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101247613> (дата звернення: 23.11.2021).

244. Постанова Київського апеляційного адміністративного суду від 21.06.2018 по справі № 761/4589/17. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/74939053> (дата звернення: 02.06.2020).

245. Постанова Львівського апеляційного суду від 05.10.2021 по справі № 461/438/21 (провадження № 33/811/573/21). URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96617073> (дата звернення: 23.11.2021).

246. Постанова Одеського окружного адміністративного суду від 26.04.2016 по справі № 815/1914/16. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/57428383> (дата звернення: 03.06.2020).

247. Постанова Сєверодонецького міського суду Луганської області від 05.10.2021 по справі № 428/7755/21 (провадження № 3/428/1818/2021). URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100312819> (дата звернення: 23.11.2021).

248. Постанова Соснівського районного суду міста Черкаси від 05.10.2021 по справі № 712/2956/21 (провадження № 3/712/1193/21). URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96622527> (дата звернення: 24.11.2021).

249. Постанова Харківського окружного адміністративного суду від 20.04.2016 по справі № 820/2057/16. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/57257039> (дата звернення: 02.06.2020).

250. Постанова Херсонського окружного адміністративного суду від 16.05.2016 по справі № 821/665/16. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/57726559> (дата звернення: 03.06.2020).

251. Постанова Херсонського окружного адміністративного суду від 27.04.2016 по справі № 821/582/16. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/57429117> (дата звернення: 03.06.2020).

252. Поцілуйко В.М. Особливості здійснення поверхневої перевірки, особистого огляду та особистого обшуку. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право.* 2018. Вип. 50, Т. 2. С.112-116.

253. Правове регулювання управлінської та правоохоронної діяльності у сфері оподаткування : колективна монографія / за заг. ред. О. П. Рябченко. Харків : Панов, 2016. 472 с.

254. Припутень Д.С. Административно-правовой статус Национальной полиции Украины: сравнительно-правовой аспект. *Верховенство права*. 2016. Т. 1. С. 95-99.

255. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 № 3477-IV (у ред. від 02.12.2012). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15> (дата звернення: 07.05.2020).

256. Про військово-цивільні адміністрації: Закон України від 03.02.2015 № 141-VIII (у ред. від 01.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/141-19> (дата звернення: 09.01.2022).

257. Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо захисту честі і гідності громадян та працівників правоохоронних органів : Проект Закону України від 24.02.2021 № 5050-1. URL: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=71217&pf35401=543366>

258. Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо виконання рішень Європейського суду з прав людини у справах «Веренцов проти України» та «Шмушкович проти України» : Проект Закону України від 26.02.2019 № 10081. URL: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=65550&pf35401=477551> (дата звернення: 14.10.2021) [проект Закону відкликано 29.08.2019].

259. Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: Постанова КМУ від 09.12.2020 № 1236 (у ред. від 13.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1236-2020-п> (дата звернення: 15.01.2022).

260. Про гарантії свободи мирних зібрань в Україні: проєкт Закону України від 11.12.2015 № 3587-1. URL: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=57396&pf35401=368827> (дата звернення: 21.08.2021).

261. Про гарантії свободи мирних зібрань: проєкт Закону України від 07.12.2015 № 3587. URL: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=57310&pf35401=367708> (дата звернення: 21.08.2021).

262. Про гарантії свободи мирних зібрань: проєкт Закону України від 29.08.2019 № 1200. URL: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=66509&pf35401=494079> (дата звернення: 21.08.2021).

263. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 № 4572-VI (у ред. від 22.05.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17> (дата звернення: 14.07.2021).

264. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23.12.1993 № 3781-XII (у ред. від 24.11.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12> (дата звернення: 30.12.2021).

265. Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб: Закон України від 04.03.1998 № 160/98-ВР (у ред. від 03.07.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160/98-вр> (дата звернення: 19.07.2020).

266. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII (у ред. від 01.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19> (дата звернення: 15.01.2022).

267. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України: Закон України від 15.03.2018 № 2337-VIII (у ред. від 24.11.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2337-19> (дата звернення: 15.01.2022).

268. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України: Закон України від 15.03.2018 № 2337-VIII (у ред. від 24.11.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2337-19> (дата звернення: 25.12.2021).

269. Про дорожній рух: Закон України від 30.06.1993 № 3353-XII (у ред. від 01.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3353-12> (дата звернення: 15.01.2022).

270. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні: Закон України від 16.11.1992 № 2782-XII (у ред. від 16.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2782-12> (дата звернення: 16.01.2022).

271. Про екстрену медичну допомогу: Закон України від 05.07.2012 № 5081-VI (у ред. від 07.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5081-17> (дата звернення: 12.01.2022).

272. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15.04.2014 № 1207-VII (у ред. від 21.11.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1207-18> (у ред. від 30.12.2021).

273. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України від 08.09.2005 № 2866-IV (у ред. від 07.01.2018). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15> (дата звернення: 04.10.2020).

274. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України від 24.02.1994 № 4004-XII (у ред. від 14.01.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/4004-12> (дата звернення: 15.01.2022).

275. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII (у ред. від 09.12.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18> (дата звернення: 15.01.2022).

276. Про Засади державної політики України в галузі прав людини: Постанова ВРУ від 17.06.1999 № 757-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 35. Ст. 303.

277. Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні: Закон України від 06.09.2012 № 5207-VI (у ред. від 30.05.2014). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5207-17> (дата звернення: 21.07.2020).

278. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки: Постанова КМУ від 05.08.2020 № 695. *Офіційний вісник України*. 2020. № 67. Ст. 2155.

279. Про затвердження Змін до Порядку взаємодії Міністерства внутрішніх справ України з центральними органами виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України: Наказ МВС України від 27.02.2018 № 148 (у ред. від 27.02.2018). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0314-18> (дата звернення: 12.04.2020).

280. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: Наказ МВС України від 07.07.2017 № 575 (у ред. від 29.05.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17> (дата звернення: 27.02.2021).

281. Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції: Наказ МВС України від 28.07.2017 № 650 (у ред. від 11.08.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1041-17> (дата звернення: 27.02.2021).

282. Про затвердження Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України: Наказ МВС України від 23.05.2017 № 440 (у ред. від 01.07.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-17> (дата звернення: 21.11.2020).

283. Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України: Наказ МВС України від 27.04.2020 № 357. *Офіційний вісник України*. 2020. № 41. Ст. 1345.

284. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: Наказ МВС України від 06.11.2015 № 1376 (у ред. від 24.09.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15> (дата звернення: 15.01.2022).

285. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі: Наказ МВС України від 07.11.2015 № 1395 (у ред. від 04.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1408-15> (дата звернення: 15.01.2022).

286. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі: Наказ МВС України від 13.01.2020 № 13 (у ред. від 05.06.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15> (дата звернення: 15.01.2022).

287. Про затвердження Інструкції із застосування органами та підрозділами поліції технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису: Наказ МВС України від 18.12.2018 № 1026. *Офіційний вісник України*. 2019. № 11. Ст. 378.

288. Про затвердження Інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю: Наказ МВС України від 01.02.2016 № 70. *Офіційний вісник України*. 2016. № 19. Ст. 775.

289. Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії територіальних органів поліції та міжрегіональних територіальних органів Національної поліції України під час реагування на надзвичайні ситуації, у випадку уведення правового режиму воєнного чи надзвичайного стану: Наказ МВС України від 31.10.2016 № 1129. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-17> (дата звернення: 14.06.2021).

290. Про затвердження Інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, та патронів до них, а також боєприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів: Наказ МВС України від 21.08.1998 № 622 (у ред. від 04.09.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0637-98> (дата звернення: 14.07.2021).

291. Про затвердження Інструкції про порядок переведення органів Національної поліції України на посилений варіант службової діяльності: Наказ МВС України від 10.12.2015 № 1560 (у ред. від 10.12.2015). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0012-16> (дата звернення: 12.04.2020).

292. Про затвердження Національної стратегії у сфері прав людини: Указ Президента України від 25.08.2015 № 501/2015. *Офіційний вісник Президента України*. 2015. № 20. Ст. 1203 [не чин.].

293. Про затвердження Плану заходів Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на період до 2020 року: Наказ Уповноваженого ВРУ з прав людини від 16.02.2016 № 2/02-16. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v2_02715-16 (дата звернення: 19.06.2020).

294. Про затвердження Положення про Державну службу України з етнополітики та свободи совісті та внесення змін до Положення про Міністерство культури України: Постанова КМУ від 21.08.2019 № 812 (у ред. від 08.07.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/812-2019-п> (дата звернення: 17.01.2022).

295. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України: Постанова КМУ від 28.10.2015 № 878 (у ред. від 29.05.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/878-2015-п> (дата звернення: 24.06.2021).

296. Про затвердження Положення про Національну поліцію: Постанова КМУ від 28.10.2015 № 877 (у ред. від 16.09.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-2015-п> (дата звернення: 10.12.2021).

297. Про затвердження Положення про патрульну службу МВС: Наказ МВС України від 02.07.2015 № 796. *Офіційний вісник України*. 2015. № 54. Ст. 1767.

298. Про затвердження Порядку взаємодії Міністерства внутрішніх справ України, Національної поліції України та органів і осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Наказ МВС України, Мін'юсту України від 30.01.2018 № 64/261/5 (у ред. від 10.07.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0140-18> (дата звернення: 25.02.2021).

299. Про затвердження Порядку взаємодії органів та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів, та органів Державної прикордонної служби України під час здійснення виконавчого провадження: Наказ МВС України, Мін'юсту України від 30.01.2018 № 256/5/65 (у ред. від 05.04.2019). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0133-18> (дата звернення: 12.04.2020).

300. Про затвердження Порядку організації взаємодії Національної гвардії України та Національної поліції України під час забезпечення (охорони) публічної (громадської) безпеки і порядку: Наказ МВС України від 10.08.2016 № 773. *Офіційний вісник України*. 2016. № 77. Ст. 2582.

301. Про затвердження Порядку організації та проведення недержавних масових заходів релігійного, культурно-просвітницького, спортивного, видовищного та іншого характеру в місті Києві: Рішення Київської міської ради від 19.12.2019 № 470/8043. URL: [https://kmr.ligazakon.net/document/mr191442\\$2019_12_19](https://kmr.ligazakon.net/document/mr191442$2019_12_19) (дата звернення: 03.07.2020).

302. Про затвердження Порядку розгляду звернень та організації проведення особистого прийому громадян в органах та підрозділах Національної поліції України: Наказ МВС України від 15.11.2017 № 930. *Офіційний вісник України*. 2018. № 8. Ст. 319.

303. Про затвердження Порядку тимчасового вилучення посвідчення водія на транспортний засіб та його повернення: Постанова КМУ від 17.12.2008 № 1086 (у ред. від 09.12.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1086-2008-п> (дата звернення: 15.01.2022).

304. Про затвердження Порядку тимчасового затримання працівниками уповноважених підрозділів Національної поліції транспортних засобів та їх зберігання: Постанова КМУ від 17.12.2008 № 1102 (у ред. від 05.12.2018). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1102-2008-п> (дата звернення: 12.04.2020).

305. Про затвердження Правил етичної поведінки поліцейських: Наказ МВС України від 09.11.2016 № 1179 (у ред. від 09.11.2016). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1576-16> (дата звернення: 12.04.2020).

306. Про затвердження Програми діяльності Кабінету Міністрів України: Постанова КМУ від 12.06.2020 № 471. *Офіційний вісник України*. 2020. № 50. Ст. 1571.

307. Про затвердження протиепідемічних заходів під час проведення масових заходів (окрім спортивних) на період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19): Постанова Головного державного санітарного лікаря від 06.12.2021 № 23 (у ред. від 20.12.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0023488-21> (дата звернення: 15.01.2022).

308. Про захист суспільної моралі: Закон України від 20.11.2003 № 1296-IV (у ред. від 17.03.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19> (дата звернення: 12.07.2021).

309. Про Заяву Верховної Ради України у зв'язку з сьомою річницею початку Євромайдану та подій Революції Гідності: Постанова ВРУ від 17.02.2021 № 1240-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1240-20> (у ред. від 11.04.2021).

310. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР (у ред. від 01.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-вр> (дата звернення: 15.01.2022).

311. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII (у ред. від 01.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12> (дата звернення: 16.01.2022).

312. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 № 794-VII (у ред. від 10.11.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18> (дата звернення: 16.01.2022).

313. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13.07.2017 № 2136-VIII (у ред. від 11.04.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19> (дата звернення: 16.08.2021).

314. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР (у ред. від 01.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр> (дата звернення: 15.01.2022).

315. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 № 586-XIV (у ред. від 01.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14> (дата звернення: 09.01.2022).

316. Про муніципальну варту : проєкт Закону України від 18.05.2015 № 2890. URL: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=55192&pf35401=342767>

317. Про надання повноважень посадовим особам Комунального підприємства «Муніципальна варта» Ірпінської міської ради на складання протоколів про адміністративні правопорушення : Рішення виконавчого комітету Ірпінської міської ради від 19.06.2018 № 129. URL: https://www.vartairpin.org/_files/ugd/276dc4_7b1956f131d246e9aa2d0d7c40498f72.pdf

318. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII (у ред. від 01.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 17.01.2022).

319. Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021-2026 роки: Указ Президента України від 27.09.2021 № 487/2021. *Офіційний вісник Президента України*. 2021. № 24. Ст. 1099.

320. Про Національну стратегію у сфері прав людини: Указ Президента України від 24.03.2021 № 119/2021. *Офіційний вісник Президента України*. 2021. № 9. Ст. 368.

321. Про організацію роботи із запитами на публічну інформацію в Національній поліції України: Наказ МВС України від 07.02.2017 № 95 (у ред. від 19.02.2021). URL: (дата звернення: 23.06.2021).

322. Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні: Закон України від 21.03.1991 № 875-ХІІ (у ред. від 01.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12> (дата звернення: 15.01.2022).

323. Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях: Закон України від 18.01.2018 № 2268-VIII (у ред. від 26.11.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2268-19> (у ред. від 30.12.2021).

324. Про охорону дитинства: Закон України від 26.04.2001 № 2402-III (у ред. від 01.12.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14> (дата звернення: 15.01.2022).

325. Про порядок організації і проведення мирних заходів: проєкт Закону України від 06.05.2008 № 2450. URL: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=32431&pf35401=121815> (дата звернення: 20.08.2021).

326. Про порядок тимчасової дії на території України окремих актів законодавства Союзу РСР: Постанова ВРУ від 12.09.1991 № 1545-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 46. Ст. 621.

327. Про Правила дорожнього руху: Постанова КМУ від 10.10.2001 № 1306 (у ред. від 01.11.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1306-2001-п> (дата звернення: 24.12.2021).

328. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII (у ред. від 01.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19> (дата звернення: 15.01.2022).

329. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16.03.2000 № 1550-III (у ред. від 23.04.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14> (дата звернення: 15.01.2022).

330. Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи: Закон України від 27.02.1991 № 791а-ХІІ (у ред. від 27.05.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/791a-12> (дата звернення: 02.08.2020).

331. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15.09.1999 № 1045-ХІV (у ред. від 24.11.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-14> (дата звернення: 15.01.2022).

332. Про свободу мирних зібрань: проєкт Закону України від 04.07.2013 № 2508а. URL: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=47751&pf35401=269420> (дата звернення: 21.08.2021).

333. Про свободу мирних зібрань: проєкт Закону України від 17.07.2013 № 2508а-1. URL: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=47925&pf35401=270751> (дата звернення: 21.08.2021).

334. Про свободу совісті та релігійні організації: Закон України від 23.04.1991 № 987-ХІІ (у ред. від 31.01.2019). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/987-12> (дата звернення: 21.05.2020).

335. Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року: Розпорядження КМУ від 14.04.2021 № 366-р. *Офіційний вісник України*. 2021. № 36. Ст. 2154.

336. Про схвалення Стратегії розвитку органів системи Міністерства внутрішніх справ на період до 2020 року: Розпорядження КМУ від 15.11.2017 № 1023-р. *Офіційний вісник України*. 2018. № 23. Ст. 808.

337. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23.12.1997 № 776/97-ВР (у ред. від 16.07.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-вр> (дата звернення: 02.10.2021).

338. Про утворення Національної поліції України: Постанова КМУ від 02.09.2015 № 641. *Офіційний вісник України*. 2015. № 72. Ст. 2363.

339. Про утворення територіальних органів Національної поліції та ліквідацію територіальних органів Міністерства внутрішніх справ: Постанова КМУ від 16.09.2015 № 730. *Офіційний вісник України*. 2015. № 76. Ст. 2526.

340. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: Закон України від 22.06.2000 № 1835-III (у ред. від 03.07.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1835-14> (дата звернення: 15.01.2022).

341. Пробко І. Б. Поняття та класифікація конституційних прав, свобод і обов'язків людини та громадянина, гарантії їх реалізації. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. 2013. № 11. С. 86–89.

342. Прокопенко О.Ю., Булатін Д.О., Кушніренко Р.О. Можливості використання досвіду країн ЄС у сфері здійснення поліцією превентивної діяльності в Україні. *Право і безпека*. 2021. № 4 (83). С. 56-63. doi:10.32631/pb.2021.4.06.

343. Прокопенко О.Ю., Комзюк М.А. Адміністративно-превентивні заходи забезпечення безпеки дорожнього руху Національною поліцією України. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 4. С. 189-194. doi:10.32849/2663-5313/2021.4.28.

344. Проневич О.С. Проактивна діяльність поліції (міліції) як складова сучасної парадигми охорони правопорядку. *Форум права*. 2011. № 3. С. 639-643.

345. Протести біля ОПУ: всіх затриманих відпустили, постраждали 27 поліцейських. *Deutsche Welle*, 24.02.2021. URL: <https://www.dw.com/uk/protesty-bilia-opu-vsikh-zatrymanykh-vidpustyly-postrazhdaly-27-politseiskykh/a-56669622>

346. Пунда О.О. Адміністративно-правове регулювання забезпечення здійснення особистих немайнових прав: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Ірпінь, 2018. 449 с.

347. Пчелін В.Б. Підзаконне нормативно-правове регулювання провадження у справах про адміністративні правопорушення, підвідомчих органам Національної поліції України. *Правова позиція*. 2021. № 1 (30). С. 74-77. doi:10.32836/2521-6473.2021-1.13.

348. Рейтинг прозорості 100 міст України.
URL: <https://transparentcities.in.ua/transparency-rating>

349. Рідним захисників Маріуполя не дали провести мітинг у Києві на підтримку бійців. *Українська правда*, 05.05.2022.
URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2022/05/5/7344271/>

350. Рішення КСУ у справі за конституційним поданням Міністерства внутрішніх справ України щодо офіційного тлумачення положення частини першої статті 39 Конституції України про завчасне сповіщення органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування про проведення зборів, мітингів, походів і демонстрацій (справа щодо завчасного сповіщення про мирні зібрання): Рішення КСУ від 19.04.2001 № 4-рп/2001 по справі № 1-30/2001. *Офіційний вісник України*. 2003. № 28. Ст. 1379.

351. Рішення КСУ у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини п'ятої статті 21 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» (справа про завчасне сповіщення про проведення публічних богослужінь, релігійних обрядів, церемоній та процесій): Рішення КСУ від 08.09.2016 № 6-рп/2016 (по справі № 1-13/2016). *Вісник Конституційного Суду України*. 2016. № 6. С. 140.

352. Родичам бійців «Азову» не дозволили провести мітинг у Києві та пресингують в інтернеті. *UA.NEWS*, 05.05.2022.
URL: <https://ua.news/ua/rodycham-bijtsiv-azovu-ne-dozvolyly-provesty-mityng-u-kyuevi-ta-presynguyut-v-interneti/>

353. Романов М.Ю. Сучасний стан нормативного забезпечення реалізації конституційного права громадян збиратися мирно, без зброї, проводити мітинги, походи і демонстрації. *Честь і закон*. 2021. № 4 (79). С. 54-60.

354. Саленко А.В. Философия свободы мирных собраний в конституционных принципах России и Германии. *Антиномии*. 2020. Т. 20, Вып. 1. С. 117-139. doi:10.24411/2686-7206-2020-10105.

355. Салманова О.Ю. Правові акти в управлінській діяльності Національної поліції України: монографія. Харків: Панов, 2016. 460 с.

356. Салманова О.Ю., Татаренкова О.А. Щодо удосконалення положень закону України «Про Національну поліцію» в частині застосування превентивних поліцейських заходів. *Теоретичні питання юриспруденції і проблеми правозастосування: виклики XXI століття*: матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 20 листопада 2020 року). Харків: ХНУВС, 2020. С. 115-117.

357. Самбор М.А. Використання положень Рішень Європейського суду з прав людини по захисту права на свободу мирних зібрань у справах щодо третіх держав в українському правовому просторі. *Журнал європейського і порівняльного права*. 2020. Вип. 12 (1-2). С. 96-100.

358. Самбор М.А. Конституційне право на свободу мирних зібрань в Україні. *Право України*. 2020. № 6. С. 251-272. doi:10.33498/loiu-2020-06-251.

359. Самбор М.А. Повноваження органів Національної поліції України під час забезпечення здійснення права на свободу мирних зібрань. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка*. 2019. Т. 4, № 88. С. 134-147. doi:10.33766/2524-0323.88.134-147.

360. Самбор М.А. Повноваження поліції щодо забезпечення права на мирні зібрання. *Актуальні питання забезпечення публічного порядку та безпеки в сучасних умовах: вітчизняний та міжнародний досвід*: матеріали Міжнар. наук.- практ. конф. (м. Дніпро, 17 листопада 2017 р.). Дніпро: ДДУВС, 2017. С. 152-157.

361. Самбор М.А. Форми здійснення права на свободу мирних зібрань. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2019. № 2 (85). С. 31-43. doi:10.32631/v.2019.2.03.

362. Свида О.Г. Адміністративні суди в Україні: становлення та перспективи розвитку: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Одеса, 2008. 17 с.

363. Святненко А. П. Право на свободу мирних зібрань в Україні та державах Європейського Союзу : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Київ, 2019. 220 с.

364. Святокум І.О. Нормативно-правове забезпечення діяльності поліцейських комісій: стан і перспективи розвитку. *Право і безпека*. 2019. № 1 (72). С. 47-52. doi:10.32631/pb.2019.1.05.

365. Сергенюк Д.І. До питання забезпечення публічної безпеки під час проведення масових заходів у діяльності Національної поліції України. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2019. Vol. 2, № 2. С.138-144.

366. Середа М.Л. Підходи Європейського суду з прав людини щодо права на свободу мирних зібрань. *Наукові записки НаУКМА. Серія: Юридичні науки*. 2018.Т. 2. С. 57-62. doi:10.18523/2617-2607.2018.55-62.

367. Середа М.Л. Право на мирні зібрання: теоретичні, практичні та порівняльно-правові аспекти: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01. Київ, 2019. 204 с.

368. Сидоренко Д.В., Лациба М.В. Барометр ОГС: оцінка середовища для громадянського суспільства у країнах Східного партнерства (оновлення в Україні). Київ: ЕСНЛ; УНЦПД, 2020. 27 с.

369. Синявська О.Ю. Застосування превентивних поліцейських заходів щодо запобігання поширенню пандемії COVID-19 в Україні. *Держава та регіони. Серія: Право*. 2021. № 4 (74). С. 63-71. doi:10.32840/1813-338X-2021.4.10.

370. Сівков С.В. «Взаємодія» і «координація»: масштабність понять. *Закон и жизнь*. 2013. № 6. С. 27-29

371. Сімейний кодекс України: Закон України від 10.01.2002 № 2947-III (у ред. від 19.02.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14> (дата звернення: 21.02.2022).

372. Сіроха Д.І. Стадії нормотворчого процесу суб'єктів трудового права: теоретико-правовий аспект. *Публічне право*. 2016. № 3. С. 185-193.

373. Січкарь В.О. Використання досвіду поліції зарубіжних країн в діяльності міліції України по забезпеченню прав та свобод людини (організаційно-правовий аспект): дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Ірпінь, 2008. 196 с.

374. Соболь Є.Ю. Міжнародні стандарти протидії дискримінації за ознакою інвалідності. *Український правовий вимір: пошук відповідей на глобальні міжнародні виклики: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 17 травня 2019 р.)*. Дніпро : УМСФ, 2019. С. 12-14.

375. Соболь Є.Ю. Оглядовий аналіз окремих положень антидискримінаційного законодавства в зарубіжних країнах у контексті порушення прав осіб з інвалідністю. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2017. № 1, Т. 1. С. 56-60.

376. Соболь Є.Ю., Шашкова А.О. Адміністративно-правовий статус антимонопольного комітету України як органу оскарження в сфері публічних закупівель. *Наукові записки [Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]*. Серія: Право. 2018. № 4. С. 180-185.

377. Сокурєнко В.В. Пріоритетні напрями взаємодії ГУНП в Харківській області та Харківського національного університету внутрішніх справ у сфері забезпечення правопорядку. *Харківський національний університет внутрішніх справ: 25 років досвіду та погляд у майбутнє (1994–2019 рр.)*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 22 листопада 2019 р.). Харків: ХНУВС, 2019. С. 25-27.

378. Солнцева Х.В., Сливна В.А. Деякі питання щодо джерел адміністративно-правового забезпечення діяльності Національної поліції України. *Право та інноваційне суспільство*. 2019. № 1 (12). С. 21-29. doi:10.31359/2309-9275-2019-12-1-21.

379. Солонар А.В. Принципи діяльності поліції в Україні та за кордоном. *Правові горизонти*. 2017. Вип. 4 (17). С. 62-67.

380. Сопілко І.М., Армаш Н.О. Корупція в Україні як спадщина радянського державного управління. *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право*. 2018. № 2. С. 89-94.

381. Сорока Л.В. Адміністративно-правовий механізм реалізації космічної доктрини України: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2020. 490 с.

382. Сорока Л.В. Державне регулювання і управління та їх співвідношення з публічним адмініструванням. *Актуальні проблеми держави і права*. 2020. № 86. С. 204-209. doi:10.32837/apdp.v0i86.2439.

383. Сорока Л.В. Державний нагляд і контроль як основа адміністративно-правового забезпечення та реалізації державних гарантій. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Юридичні науки*. 2020. Т. 31, № 4(70). С. 173-177. doi:10.32838/1606-3716/2020.4/28.

384. Спостереження за справами Майдану: набір у групу. URL: <https://www.prostir.ua/event/sposterezhennya-za-spravamy-majdanu-nabir-u-grupu/>

385. Стеблянко А.В. Адміністративно-правовий статус правоохоронних органів як суб'єктів взаємодії з фінансовими установами у сфері протидії легалізації злочинних доходів. *Право і безпека*. 2019. № 4 (75). С. 59-64. doi:10.32631/pb.2019.4.08.

386. Стеблянко А.В. Адміністративно-правові засади взаємодії правоохоронних органів з фінансовими установами щодо протидії легалізації злочинних доходів: дис. ... д-ра філософії: 081. Суми, 2021. 265 с.

387. Стеблянко А.В. Критерії оцінювання ефективності взаємодії правоохоронних органів з фінансовими установами щодо протидії легалізації злочинних доходів. *Правові горизонти*. 2020. Вип. 21 (34). С. 76-81.

388. Стеблянко А.В., Горобець Н.С. Структура та зміст методики взаємодії правоохоронних органів з фінансовими установами у сфері протидії легалізації злочинних доходів в Україні. *Вісник ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка*. 2021. Вип. 4 (96). С. 128-137. doi:10.33766/2524-0323.96.128-137.

389. Степаненко К.В. Адміністративно-правове забезпечення прав і свобод громадян України за кордоном: дис. ... канд. юрид наук: 12.00.07. Дніпропетровськ, 2009. 229 с.

390. Сутички на Банковій: 27 правоохоронців отримали опіки очей, а всіх затриманих відпустили – поліція. *ТСН*, 23.02.21. URL: <https://kyiv.tsn.ua/sutichki-na-bankoviy-27-pravoohoronciv-otrimali-opiki-ochey-a-vsih-zatrimanih-vidpustili-policiya-1732276.html>

391. Танько А.В. Адміністративно-правовий статус органів Національної поліції України як суб'єкта реалізації державної політики у сфері забезпечення прав і свобод людини. *Право і безпека*. 2020. № 1 (76). С. 32-38.

392. Терещук В.В. Поняття, ознаки та структура суб'єктів публічного адміністрування України. *Право і суспільство*. 2020. № 1. С. 89-94. doi:10.32842/2078-3736/2020.1-2.16.

393. Терещук В.В. Правовий статус суб'єктів публічного адміністрування: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2020. 269 с.

394. Терещук В.В. Правовий статус суб'єктів, які здійснюють публічне адміністрування в Україні. *Правові засади організації та здійснення публічної влади*: матеріали III міжнар. наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 28 лютого – 02 березня 2020 року). Хмельницький: ХУУП ім. Л. Юзькова, 2020. С. 388-391.

395. Тиліпська О.Ю. Правовий механізм забезпечення реалізації та захисту права на мирні зібрання в Україні: адміністративно-правовий аспект: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2019. 241 с.

396. Тимофєєв В.П., Денисенко Є.М. Застосування спецзасобів поліцією як один із видів примусових заходів. *Актуальні питання забезпечення публічного порядку та безпеки в сучасних умовах: вітчизняний та міжнародний досвід*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Дніпро, 17 листопада 2017 року). Дніпро: Ліра ЛТД, 2017. С. 219-221.

397. Типові правопорушення поліцейських під час карантину за версією правозахисників. *Радіо Свобода*, 29.04.2020. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/30583448.html>

398. Тисячі людей на Майдані: протестувальники рушили в урядовий квартал. *Радіо свобода*, 06.10.2019. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-protest-kapitulatsiya-viche/30201847.html> (дата звернення: 19.10.2021).

399. Туз Н.Д. Прогалини законодавчої бази як чинник неефективної діяльності патрульної поліції України. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія: Юридична*. 2018. Вип. 1. С. 189-198.

400. Тынч чогулуштар жөнүндө: Кыргыз Республикасынын Мыйзамы 23.05.2012 № 64. URL: <http://cbd.minjust.gov.kg/act/view/ru-ru/203664/10?cl=ky-kg&mode=tekst> (дата звернення: 03.10.2021).

401. У Києві під час акції протесту напали на поліцейського, затримано 9 осіб. *РБК-Україна*, 02.02.2021. URL: <https://www.rbc.ua/ukr/news/kieve-vremya-aktsii-protesta-napali-politseyskogo-1612266055.html>

402. У сутичках під будівлею Ради постраждали поліцейські. *Deutsche Welle*, 17.12.2019. URL: <https://www.dw.com/uk/y-сутичках-під-будівлею-ради-постраждали-поліцейські/a-51712939?maca=ukr-rss-ukrnet-ukr-all-3816-xml>

403. У Чернівцях відбулася хресна хода на підтримку парафій, які переходять до ПЦУ. *Прес-служба Київської Митрополії ПЦУ*, 03.06.2019. URL: <https://www.pomisna.info/uk/vsi-novyny/u-chernivtsyah-vidbulasya-hresna-hoda-na-pidtrymku-parafij-yaki-perehodyat-do-ptsu/> (дата звернення: 19.10.2021).

404. Ульянов О.І. Правове забезпечення діяльності національної поліції: досвід України та зарубіжних країн. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2016. № 3-4. С. 137-140.

405. Ульянов О.І. Правові засади застосування поліцейських заходів примусу та вогнепальної зброї працівниками Національної поліції України. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2018. № 1. С. 34-36.

406. Фатхутдінов В.Г. Напрямки удосконалення діяльності Національної поліції України в системі забезпечення громадської безпеки. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Юридичні науки*. 2018. Т. 29, № 2 (68). С. 95-100.

407. Фелик В.І. Адміністративно-правове забезпечення профілактичної діяльності Національної поліції України: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Харків, 2017. 40 с.

408. Фелик В.І. Адміністративно-правове забезпечення профілактичної діяльності Національної поліції України: монографія / за заг. ред. проф. О.М. Музичука. Харків: Панов, 2016. 511 с.

409. Фелик В.І. Особливості адміністративно-правового статусу Національної поліції України як суб'єкта профілактичної діяльності. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2016. № 3. С. 181-189.

410. Філоретова М. В. Спонтанне мирне зібрання: проблеми адміністративно-правового регулювання. *Наукові записки. Серія: Право*. 2020. Вип. 8. С. 130–135. doi:10.36550/2522-9230.2020.8.27.

411. Філоретова М.В. Деякі питання гарантування та захисту права на свободу мирних зібрань у практиці Європейського суду з прав людини. *Право і суспільство*. 2019. № 1. С. 112-118.

412. Філоретова М.В. Свобода мирних зібрань в Україні крізь призму європейських стандартів. *Вісник національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». Політологія. Соціологія. Право*. 2017. № 3/4 (35/36). С. 128-133.

413. Філоретова М.В. Свобода мирних зібрань як об'єкт захисту адміністративними судами: дис. ... д-ра філос.: 081. Київ, 2021. 251 с.

414. Хамула П.І. Правоохоронні органи в системі органів державної влади: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01. Харків, 2015. 235 с.

415. Хатнюк Ю.А. Актуальні проблеми організації охорони громадського порядку: курс лекцій. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 168 с.

416. Хресну ходу відвідали близько 350 тис. вірян, – УПЦ. *Українські новини*, 27.07.2021. URL: <https://ukranews.com/ua/news/791247-ponad-350-tys-viryau-vzuyaly-uchast-u-hresnij-hodi> (дата звернення: 19.10.2021).

417. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV (у ред. від 16.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 16.01.2022).

418. Циганенко А.А. Напрямки удосконалення діяльності Національної поліції щодо забезпечення прав і свобод людини і громадянина. *Правова держава*. 2019. № 35. С. 54-60. doi:10.18524/2411-2054.2019.35.181341.

419. Чирик С.В. Правові принципи діяльності Національної поліції України. *Інформація і право*. 2015. № 3. С. 123-127.

420. Чому «мунварта» і «мунохорона» мають зникнути? URL: <https://rev.org.ua/chomu-munvarta-i-munoxorona-mayut-zniknuti-2/>

421. Чумак В.В. Адміністративно-правові засади діяльності поліції Грузії, країн Балтії та України: порівняльний аналіз: монографія. Харків: Константа, 2019. 490 с.

422. Швець В.О. Проблеми правового регулювання забезпечення стабільності трудових правовідносин: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.05. Київ, 2020. 445 с.

423. Шевчук Г.В. Принципи та завдання діяльності Національної поліції України. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 7. С. 120-124. doi:10.32849/2663-5313.2019.7.21.

424. Шило Є.П. Організаційно-правове забезпечення діяльності Національної поліції України як центрального органу виконавчої влад: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2021. 225 с.

425. Шкарнега О.С. Проведення у справах щодо реалізації права на мирні зібрання: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Одеса, 2016. 210 с.

426. Шклярченко А.М. До проблеми визначення напрямків вдосконалення юридичних гарантій діяльності поліції охорони. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2019. № Спецвип., Т. 2. С. 85-88.

427. Шубіна Н.М. Адміністративно-правове регулювання застосування поліцейського піклування: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2020. 229 с.

428. Шубіна Н.М. Поняття та характерні риси поліцейського піклування як превентивного поліцейського заходу. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2020. № 3. С. 170-175.

429. Щодо вивчення та узагальнення практики застосування адміністративними судами законодавства під час розгляду та вирішення впродовж 2010–2011 рр. справ стосовно реалізації права на мирні зібрання (збори, мітинги, походи, демонстрації тощо): Довідка Вищого адміністративного суду України від 01.04.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0002760-12> (дата звернення: 28.07.2020).

430. Щодо права громадян на проведення мирних заходів: Лист Комітету ВРУ з питань правової політики від 23.11.2009 № 04-29/19-1430. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1430450-09> (дата звернення: 19.07.2020).

431. Юридична енциклопедія: в 6 т. / редкол.: Ю.С. Шемшученко (голова) та ін.. Київ: Українська енциклопедія, 2001. Т. 3. 792 с.

432. Які права людини порушила поліція, демонтуючи намети ФОР-Майдану? URL: <https://zmina.info/columns/yaki-prava-lyudyny-porushyla-policziya-demontuyuchy-palatky-fop-majdanu/>

433. Ярмол Л.В. Взаємозв'язок свободи вираження поглядів і права на мирні зібрання. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2017. Вип. 47, Т.1. С. 52-56.

434. Ярмол Л.В. Право на мирні зібрання: до уточнення загальнотеоретичної характеристики. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: *Юридичні науки*. 2016. № 850. С. 331-337.

435. Яровий К.В. Адміністративно-правові засади взаємодії Національної поліції України з суб'єктами публічної адміністрації у зоні проведення антитерористичної операції: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2019. 229 с.

436. Яровий К.В. Стан дослідження проблем взаємодії Національної поліції з іншими суб'єктами публічної адміністрації у зоні проведення антитерористичної операції. *Держава і право*. 2017. № 80. С. 73-84.

437. Abrams Z. What works to reduce police brutality? *Monitor on Psychology*. 2020. Vol. 51(7). P. 30.

438. Alexander P., Runciman C., Maruping B. South African Police Service data on crowd incidents: a preliminary analysis. Johannesburg: Social Change Research Unit, 2015. 91 p.

439. An unlikely bond: Miami cop becomes mentor to teen who attacked him during BLM protest. *Miami Herald*, 13.11.2020. URL: <https://www.miamiherald.com/news/local/crime/article247152511.html>

440. Baldwin D.A. The concept of security. *Review of International Studies*. 1997. Vol. 23, Iss. 1. P. 5-26. doi:10.1017/S0260210597000053.

441. Bekker M. Language of the unheard: police-recorded protests in South Africa, 1997–2013. *Review of African Political Economy*. 2021. Vol. 1. P. 1-20. doi:10.1080/03056244.2021.1953976.

442. Bellingcat Anti-Equality Monitoring, 09.08.2019. URL: <https://www.bellingcat.com/news/uk-and-europe/2019/08/09/>

443. Brantley-Jones K., Cruz A., Deliso M. ‘Extraordinary dichotomy’ in police response to Black Lives Matter protests, Capitol chaos: DC attorney general. *ABC News*, 08.01.2021. URL: <https://abcnews.go.com/US/extraordinary-dichotomy-police-response-black-lives-matter-protests/story?id=75118567>

444. Building integrityself-assessment and peer reviewreport (Ukraine). URL: <https://www.npu.gov.ua/assets/userfiles/files/akty-inshyh-vidomstv/Building-integrityself-assessment-And-Peer-reviewreport%20%A0.pdf> (дата звернення: 12.09.2021).

445. Concluding observations on the eighth periodic report of Ukraine, adopted by the Human Rights Committee at its 133rd session (11.10.–05.11.2021), 09.02.2022 № CCPR/C/UKR/CO/8. Geneva: OHCHR, 2022. 12 p.

446. Concluding observations on the fifth periodic report of the Netherlands, adopted by the Human Rights Committee at its 126th session (01.–26.07.2019), 22.08.2019 № CCPR/C/NLD/CO/5. Geneva: OHCHR, 2019. 12 p.

447. Concluding observations on the fourth periodic report of the Republic of Korea at its 115th session (19.10.–06.11.2015), 29.04.2013 № CCPR/C/AGO/CO/1. Geneva: OHCHR, 2015. 10 p.

448. Concluding observations on the initial report of Angola, adopted by the Human Rights Committee at its 107th session (11–28.03.2013), 29.04.2013 № CCPR/C/AGO/CO/1. Geneva: OHCHR, 2013. 7 p.

449. Concluding observations on the second periodic report of Nepal (Human Rights Committee), 15.04.2014 № CCPR/C/NPL/CO/2. Geneva: OHCHR, 2014. 8 p.

450. Concluding observations on the seventh periodic report of Germany, adopted by the Human Rights Committee at its 133rd session (11.10.–05.11.2021), 30.11.2021 № CCPR/C/DEU/CO/7. Geneva: OHCHR, 2021. 11 p.

451. Concluding observations on the seventh periodic report of Ukraine, 22.08.2013 № CCPR/C/UKR/CO/7. URL: <https://docstore.ohchr.org/SelfServices/FilesHandler.ashx?enc=6QkG1d%2fPPRiCAqhKb7yhsmmmCeqXycPDoV5Gxrp8KtsHy5GodES9JN160zvbTpKt9tFNcLy3UfJ8sprv1qKbOuTFEfz8FwX%2bJW7yhAVTY8gshHnyZrXuqJ%2buhHdtmwtt> (дата звернення: 18.03.2020).

452. Concluding observations on the sixth periodic report of the Dominican Republic (Human Rights Committee), 27.11.2017 № CCPR/C/DOM/CO/6. Geneva: OHCHR, 2017. 8 p.

453. Concluding observations on the third periodic report of Armenia, adopted by the Human Rights Committee at its 133rd session (11.10.–05.11.2021), 25.11.2021 № CCPR/C/ARM/CO/3. Geneva: OHCHR, 2021. 11 p.

454. Concluding observations on the third periodic report of Kuwait (Human Rights Committee), 11.08.2016 № CCPR/C/KWT/CO/3. Geneva: OHCHR, 2016. 9 p.

455. Counting police-recorded protests: based on South African Police Service data / C. Runciman, P. Alexander, M. Rampedi, B. Moloto, B. Maruping, E. Khumalo, S. Sibanda. *South African Research Chair in Social Change Report*. Johannesburg: South African Research Chair in Social Change, 2016. Vol. 2. 82 p.

456. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza Palomo Sánchez și alții împotriva Spaniei (cererile № 28955/06, 28957/03, 28959/06 și 28964/06), 12.09.2011. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-123415> (дата звернення: 26.09.2020).

457. Del Código Penal : Ley Orgánica de 23.11.1995 № 10 (última actualización publicada el 13.04.2022).

URL: <https://www.boe.es/buscar/pdf/1995/BOE-A-1995-25444-consolidado.pdf>

458. Dietel A., Gintzel K., Kniesel M. *Versammlungsgesetze: Kommentierung*. Köln: Carl Heymanns Verlag, 2016. 748 s.

459. European Court of Human Rights, Judgment in the case of Alekseyev v. Russia (application № 4916/07, № 25924/08 i № 14599/09), 21.10.2010.

URL: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-101257> (дата звернення: 28.03.2021).

460. European Court of Human Rights, Judgment in the case of Bączkowski and others v. Poland (application № 1543/06), 03.05.2007.

URL: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-80464> (дата звернення: 26.09.2020).

461. European Court of Human Rights, Judgment in the case of Barankevich v. Russia (application № 10519/03), 26.07.2007. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-81950> (дата звернення: 24.03.2021).

462. European Court of Human Rights, Judgment in the case of Bukta and Others v. Hungary (application № 25691/04), 17.07.2007.

URL: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-81728> (дата звернення: 29.03.2021).

463. European Court of Human Rights, Judgment in the case of Djavit An v. Turkey (application № 20652/92), 20.02.2003. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-60953> (дата звернення: 26.09.2020).

464. European Court of Human Rights, Judgment in the case of Fábér v. Hungary (application № 40721/08), 24.07.2012. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-112446> (дата звернення: 28.03.2021).

465. European Court of Human Rights, Judgment in the case of Kudrevičius and Others v. Lithuania (application № 37553/05), 15.11.2015. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-158200> (дата звернення: 22.05.2020).

466. European Court of Human Rights, Judgment in the case of Lashmankin and Others v. Russia (application № 57818/09 and 14 others), 07.02.2017. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-170857> (дата звернення: 29.03.2021).

467. European Court of Human Rights, Judgment in the case of Makhmudov v. Russia (application № 35082/04), 26.07.2007. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-81966> (дата звернення: 25.03.2021).

468. European Court of Human Rights, Judgment in the case of Navalnyy v. Russia (application № 29580/12 and 4 others), 15.11.2018. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-187605> (дата звернення: 22.05.2020).

469. European Court of Human Rights, Judgment in the case of Navalnyy and Yashin v. Russia (application № 76204/11), 04.12.2014. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-148286> (дата звернення: 26.09.2020).

470. European Court of Human Rights, Judgment in the case of Nolan and K. v. Russia (application № 2512/04), 12.02.2009. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-91302> (дата звернення: 24.03.2021).

471. European Court of Human Rights, Judgment in the case of Plattform «Ärzte für das Leben» v. Austria (application № 10126/82), 21.06.1988. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57558> (дата звернення: 26.09.2020).

472. European Court of Human Rights, Judgment in the case of Shmushkovych v. Ukraine (application № 3276/10), 14.11.2013. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/webservices/content/pdf/001-128050?TID=thkbhnilzk> (дата звернення: 11.10.2021).

473. European Court of Human Rights, Judgment in the case of Stankov and the United Macedonian Organisation Ilinden v. Bulgaria (application № 29221/95, № 29225/95), 02.10.2001. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-196572> (дата звернення: 26.09.2020).

474. European Court of Human Rights, Judgment in the case of Vyerentsov v. Ukraine (application № 20372/11), 11.04.2013. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-118393> (дата звернення: 26.09.2020).

475. Garcia J., Horng E. Naperville police shooting: Man shot, killed after allegedly attacking officer with hatchet ID'd. *About ABC7 Chicago*, 07.06.2022. URL: <https://abc7chicago.com/naperville-shooting-police-news-edward-samaan/11936258/>

476. Gaßner K. Die Rechtsprechung zur Versammlungsfreiheit im internationalen Vergleich: Eine Analyse anhand von Entscheidungen des Bundesverfassungsgerichts, des EGMR, des EuGH, der Obersten Gerichtshöfe der Russischen Föderation und des U.S. Supreme Courts. Tübingen: Mohr Siebeck, 2012. 404 s. doi:10.1628/978-3-16-152156-0.

477. General comment № 37 (2020) on the right of peaceful assembly (article 21) (Human Rights Committee), 17.09.2020 № CCPR/C/GC/37. Geneva: OHCHR, 2020. 18 p.

478. Grand jury indicts 19 Austin police officers on assault charges over Black Lives Matter protests, report says. *Independent*, 17.02.2022. URL: <https://www.independent.co.uk/news/world/americas/blm-protests-austin-police-assault-b2017838.html>

479. Guidelines on Freedom of Peaceful Assembly; 2nd edition. Warsaw: OSCE/ODIHR, 2010. 160 p.

480. Gusarov S.M. Possibilities of implementing in Ukraine effective modern foreign models of organization and activity of police agencies. *Police activity in Ukraine and European countries: modern standards and unification options*: collective monograph. Riga: Baltija Publishing, 2021. P. 32-56. doi:10.30525/978-9934-26-185-5.

481. Hagstrom A. Pennsylvania police officer punches BLM protester after loud shouting match: The protester was arrested and later released. *Fox News*, 18.04.2022. URL: <https://www.foxnews.com/us/black-lives-matter-police-pittsburgh-protest-jim-rogers>

482. Handbook on Monitoring Freedom of Peaceful Assembly. Warsaw: OSCE/ODIHR, 2011. 82 p.

483. Hill E., Ray A., Kozlowsky D. ‘They Got a Officer!’: How a Mob Dragged and Beat Police at the Capitol. *The New York Times*, 11.01.2021. URL: <https://www.nytimes.com/2021/01/11/us/capitol-mob-violence-police.html>

484. Hladky V.V. Criminometric Analysis of Corruption Permissiveness and Conditions of Pricing in Corrupt Services. *Journal of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine*. 2019. Vol. 26, № 2. P. 22-34. doi:10.31359/1993-0909-2019-26-2-22.

485. Hömig D., Wolf H.A. Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland: Handkommentar. Baden-Baden: Nomos Verlagsgesellschaft, 2016. 972 s.

486. Iluk Ł. Bezpieczeństwo i porządek publiczny a konstytucyjna ochrona pokojowych zgromadzeń-rozwiązanie zgromadzenia spontanicznego przed sejmem w grudniu 2016 r. – Studium przypadku w tle z niemieckim prawem o zgromadzeniach. *Studia Prawnicze KUL*. 2017. № 2. S. 55-70. doi:10.31743/sp.3322.

487. Joint Opinion № 854/2016 of the Venice Commission, the DHR of the DGI and the OSCE/ODIHR, on two Draft Laws on Guarantees for Freedom of Peaceful Assembly, adopted by the Venice Commission at its 108th Plenary Session (14–15.10.2016), 18.10.2016 № CDL-AD(2016)030. Strasbourg: OSCE, 2016. 20 p.

488. Kamiński Ł. Kolizja pomiędzy wolnością zgromadzeń różnych podmiotów i sposoby jej rozstrzygnięcia. *Acta Universitatis Lodziensis. Folia Iuridica*. 2019. № 87. S. 41-53. doi:10.18778/0208-6069.87.03.

489. Klinger D. Into the Kill Zone: A Cop's Eye View of Deadly Force. San Francisco : Jossey-Bass, 2013. 299 p.

490. Kudelia S. Corruption in Ukraine: Perpetuum mobile or the endplay of Post-Soviet elites. *Beyond the Euromaidan: Comparative Perspectives on Advancing Reform in Ukraine* / ed. by: H.E. Hale, R.W. Orttung. Stanford: Stanford University Press, 2016. P. 61-79. doi:10.1515/9781503600102.

491. Lee H., Vaughn M. S. Organizational factors that contribute to police deadly force liability. *Journal of Criminal Justice*. 2010. Vol. 38(2). P. 193-206. doi:10.1016/j.jcrimjus.2010.02.001.

492. Ley I., Peters A. Freedom of Assembly in Europe: Comparison. The Freedom of Peaceful Assembly in Europe / ed. by I. Ley, A. Peters. Baden-Baden: Nomos Verlagsgesellschaft mbH & Co. KG, 2016. P. 277-328. doi:10.5771/9783845266084-277.

493. MacFarquhar N. Why Police Have Been Quitting in Doves in the Last Year. *The New York Times*, 24.06.2021. URL: <https://www.nytimes.com/2021/06/24/us/police-resignations-protests-asheville.html>

494. Miller B. The Concept of Security: Should it be Redefined? *Journal of Strategic Studies*. 2001. Vol. 24, № 2. P. 13-42. doi:10.1080/01402390108565553.

495. Milton C. H., Halleck J. W., Lardner J., Abrecht G. L. Police use of deadly force. Washington, D. C. : Police Foundation, 1977. 203 p.

496. Mykhailiuk G., DiMatteo L.A. Creating a comprehensive peaceful assembly law for Ukraine: Idea and ideal. *New Perspectives*. 2021. Vol. 29, Iss. 1. P. 45-68. doi:10.1177/2336825X20983743.

497. Nagy L. Chicago shooting: Man charged in shooting of CPD officer in Englewood. *About ABC7 Chicago*, 08.06.2022. URL: <https://abc7chicago.com/chicago-police-officer-shot-shooting-englewood-jerome-halsey/11935656/>

498. O javnom okupljanju: Zakon, 12.11.1999 № 128. URL: <https://narodne-novine.nn.hr/eli/sluzbeni/1999/128/2020> (дата звернення: 12.10.2021).

499. O právu shromažďovacím: Zákon č. 84/1990 ze dne 27.03.1990. URL: <https://www.zakony.cz/zakony/1990/1/zakon-84-1990-Sb-SB199084> (дата звернення: 12.10.2021).

500. Onyango D., Otuya P. Police Perceptions, Attitude and Preparedness in Managing Public Assemblies. *Policing Protests in Kenya* / ed. by M. Ruteere, P. Mutahi. Nairobi: CHRPS, 2019. P. 6-21.

501. Openbare manifestaties: Wet van 20.04.1988. URL: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0004318/2010-10-10> (дата звернення: 10.10.2021).

502. Ordningslagen: lag den 16.12.1993. URL: <https://lagar.nj.se/ordning-och-sakerhet/ordningslagen> (дата звернення: 10.10.2021).

503. Ovalle D. Miami cop befriends teen who attacked him at BLM protest. URL: <https://www.police1.com/police-heroes/articles/miami-cop-befriends-teen-who-attacked-him-at-blm-protest-5e9X2vG1ckZ09n1h/>

504. Pickard S. Excessive force, coercive policing and criminalisation of dissent: repressing young people's protest in twenty-first century Britain. *Revista Internacional de Sociología*. 2019. Vol. 77, № 4. P. e139. doi:10.3989/ris.2019.77.4.19.002.

505. Police Powers and Public Assemblies: Learning from the Clapham Common 'Vigil' during the Covid-19 Pandemic / C. Stott, M. Radburn, G. Pearson, A. Kyprianides, M. Harrison, D. Rowlands. *Policing*. 2021. Vol. 1. P. paab060. doi:10.1093/police/paab060.

506. Police recruiting suffers as morale hits new lows. *Axios*, 19.05.2021. URL: <https://www.axios.com/local/twin-cities/2021/05/19/police-morale-suffers-recruiting-down>

507. Pravdiuk A.L. Problem Issues of Implementation of the Constitutional Right to Peaceful Assembly. *Path of Science*. 2021. Vol. 7, № 4. P. 2001-2010. doi:10.22178/pos.69-2.

508. Prawo o zgromadzeniach: Ustawa z dnia 24.07.2015. URL: <https://lexlege.pl/ustawa-z-dnia-24-lipca-2015-r-prawo-o-zgromadzeniach/> (дата звернення: 04.10.2021).

509. Reporting of Ukraine by the BBC, Early Day Motion № 462, 30.10.2017 / UK Parliament. URL: <https://edm.parliament.uk/early-day-motion/50927>

510. Rochester Police Leaders Resign in Wake of Calls for Change. *CBN News*, 08.09.2020.

URL: <https://www1.cbn.com/cbnnews/2020/september/rochester-police-leaders-resign-in-wake-of-calls-for-change>

511. Shocking moment police officer is kicked to the ground during Black Lives Matter protest in London as he backs away from jeering crowd.

URL: <https://www.dailymail.co.uk/video/news/video-2185064/Video-Police-officers-attacked-swarms-angry-BLM-protestors.html>

512. Siegert K. The Police and the Human Right to Peaceful Assembly. *The Police and International Human Rights Law* / R. Alleweldt, G. Fickenscher (eds). Cham: Springer, 2018. P. 217-243. doi:10.1007/978-3-319-71339-7_11.

513. Strafgesetzbuch, 15.05.1871 (fassung vom 22.11.2021). URL: <http://www.gesetze-im-internet.de/stgb/StGB.pdf>

514. Teichmann F.M.J., Wittmann C. International implications of corruption in Eastern European prosecution offices: a field report. *Journal of Financial Crime*. 2022. Vol. 1. P. 1-6. doi:10.1108/JFC-01-2022-0006.

515. Terrill W. Deadly force: To shoot or not to shoot. *Criminology & Public Policy*. 2016. Vol. 15(2). P. 491-496. doi:10.1111/1745-9133.12193.

516. The Document of the Copenhagen Meeting of the Conference on the Human Dimension of the CSCE (5-29.06.1990), 29.06.1990. URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/9/c/14304.pdf> (дата звернення: 09.06.2021).

517. The European Code of Police Ethics: Recommendation № Rec(2001)10 adopted by the Committee of Ministers of the Council of Europe on 19.09.2001 and explanatory memorandum. URL: <https://polis.osce.org/file/8636/download?token=BCim2AJA> (дата звернення: 14.08.2020).

518. Thomas G. Demoralized and Demonized: Police Departments Face ‘Workforce Crisis’ as Officers Leave in Droves. *CBN News*, 09.09.2020.

URL: <https://www.prostir.ua/event/sposterezhennya-za-spravamy-majdanu-nabiru-hrupu/>

519. Welch A. What is the difference between body corporate and corporate body? E-Architect. 2021, 24 June. URL: <https://www.e-architect.com/articles/body-corporate-and-corporate-body-difference> (дата звернення: 29.07.2021).

520. Wölker U. Zu Freiheit und Grenzen der politischen Betätigung von Ausländern. Berlin: Springer, 1987. 264 s.

521. Yarmol L.V. On the right to peaceful assembly as a guarantee of freedom of expression: some reflections on Ukrainian law and practice. *UR Journal of Humanities and Social Sciences*. 2017. № 3 (4). P. 114-126. doi:10.15584/johass.2017.3.6.

522. Δημόσιες υπαίθριες συναθροίσεις και άλλες διατάξεις: Νόμο, 10.07.2020 № 4760/2020. URL: <https://www.kodiko.gr/nomothesia/document/631833/nomos-4703-2020> (дата звернення: 10.10.2021).